

EIDSKOG
KOMMUNE

ÅRSBUDSJETT 2024

ØKONOMIPLAN 2024-2027

KOMMUNESTYRETS VEDTAK K-098/23, 19.12.2023

Eidskog kommune. **For framtidens generasjoner.**

Innhold

Kommunestyrets vedtak K-098/23, den 19.12.2023 side 2

	SIDE
1 Rådmannens innledning	7
2 Overordnet informasjon for Eidskog Kommune	9
3 Kommuneopplegget 2024 - Statsbudsjettet	12
4 Økonomiske rammer - Eidskog Kommune	13
5 Økonomisk oversikt	19
6 Sentraladministrasjonen	26
7 Teknikk, plan, næring	37
8 Oppvekst og læring	42
9 Helse og omsorg	49
10 Investeringer	55

Vedlegg

Alle tabeller og oversikter angis hovedsakelig i 1000 kr.

K - 098/23 - endelig vedtak

1. Økonomiplanens første år gjelder som årsbudsjett for 2024, og vedtas med netto driftsrammer per virksomhetsområde.
2. For 2024 videreføres utskriving av eiendomsskatt på fast eiendom i hele kommunen (jfr Eiendomsskattelovens §2 og §3a). Den generelle skattesatsen skal være 3,0 promille (§11).
For boligeiendommer og fritidseiendommer skal differensiert skattesats være 4,0 promille (12a).
Det skrives ut skatt på et særskilt skattegrunnlag på de tidligere “verk og bruk”, redusert i 2024 med seks syvendedeler (jfr overgangsregel til §§ 3 og 4 første punktum). Skattesatsen på det særskilte skattegrunnlaget skal være 3,0 promille. Utskriving av eiendomsskatt skjer over 4 terminer, med forfall 20/2, 20/5, 20/9 og 20/11.
3. Kommunale avgifter, gebyrer og betaling for kommunale tjenester vedtas slik det fremgår av vedlagte Prisvedlegg til plandokumentet med nytt framsatt forslag fra GIR IKS.
Antall betalingsterminer for kommunale avgifter settes til 4, med samme forfallstidspunkt som nevnt i punkt 2 ovenfor. Eidskog kommune kan tilby månedlig og årlig faktura for de som henvender seg med forespørsel om dette.
4. Det vises til vedlagte Prisvedlegg, kap. 8, og det foreslås å videreføre gjeldende vedtak om tilskudd til Givas IKS for å få lik pris på vann i Eidskog kommune. Årlig estimert til ca. kr 300.000,-.
5. Kjøp av tjenester fra Revisjon Øst IKS er budsjettert med kr 1.368.875,-
6. Kjøp av tjenester fra Konsek Øst IKS er budsjettert med kr 252.000,-.
7. Driftstilskudd til GIR IKS er budsjettert med kr 9,0 mill.
8. Tilskudd til Eidskog Kirkelige Fellesråd er budsjettert med kr 3,8 mill.
I tillegg kommer kommunal tjenesteyting (regnskap og lønnskjøring) verdsatt til kr 150.000,-.
9. Til finansiering av investeringer i utstyr, bygg og anlegg benyttes opptak av lån inntil kr 35,0 mill. Lånet opptas som serielån med en avdragstid på 30 år. Det vises i denne sammenheng til bevilgningsoversikt investeringer i kap.10 i budsjettdokumentet.
10. Det opptas “Startlån” i Husbanken med inntil kr 10,0 mill. for videreutlån til private boligformål. Lånet avdrag som serielån uten avdragsfri periode, flytende rente og med avdragstid på 30 år.
Det vises også for dette låneopptaket til bevilgningsoversikt investeringer i

budsjettdokumentet.

11. Innvilget kassekreditt pålydende kr 35,0 mill. løper inntil den sies opp. Rammen videreføres i 2024. I tillegg løper en innvilget midlertidig økning av rammen til kr 60,0 mill. fram til 30.06.2024.
12. Det vises til finansielle måltall i kap. 4 i budsjettdokumentet. De finansielle måltallene skal være retningsgivende for hvordan kommunen i planperioden forbedrer sin økonomi gjennom drift, organisering og aktiviteter. Kommunen har fortsatt utfordringer med å oppnå disse måltallene, men med gjennomføring av foreslåtte strukturendringer nærmer vi oss måltallene mot slutten av planperioden.
13. Eidskog kommune har gjennom snart 10 år jobbet i tråd med kommuneplanens samfunnsdel vedtatt i 2014 med satsning innenfor levekår, barn og unge og folkehelse. Kommunestyret understreker viktigheten av å holde fast på disse prioriteringene også i trange økonomiske tider. For at vi skal kunne gi våre barn og unge best mulig start, må vi legge inn mer ressurser enn mange andre kommuner. En bevisst satsing over flere år har gitt svært gode resultater på oppvekstfeltet. Dette må opprettholdes. Antall årsverk i skolen reduseres kun i henhold til reell nedgang i barnetall. Rammen til Oppvekstsektoren økes med kr 4 millioner i forhold til rådmannens budsjettforslag.

Høy kvalitet i barnehager og skoler, samt gode tjenester ellers innen oppvekstfeltet er svært viktig for at unge voksne og barnefamilier vil bo i Eidskog. Dette kan motvirke den skeive befolkningsutviklingen. En videre satsing på barn og unge er fortsatt viktig, likeså at kommunen aktivt profilerer seg som en oppvekstkommune.

14. Helse- og omsorgssektoren i Eidskog har over lang tid levert gode og trygge tjenester på en effektiv måte. Dette fikk vi senest bekreftet gjennom analysen Telemarksforskning leverte sommeren 2023. Eidskog kommune har i dag en alderssammensetning som Norge vil ha i 2050. Samtidig har befolkningen vår større behov for helsetjenester enn gjennomsnittet i norske kommuner.

Det gjenspeiles i kommunes økonomi hvor 46,1% av driftsutgiftene til kommunen går til denne sektoren. Tallene må forventes å øke i årene som kommer. God planlegging og strategi på hvordan vi skal møte denne framtida er helt nødvendig. Rådmannen legger fram en sak ila 2024 på hvordan kommunen kan finne handlingsrom innenfor enheten til å følge opp vedtatt Helse- og omsorgsplan, samt anbefalinger fra Telemarksforskning.

Kommunestyret ber om en egnet vurdering av hvordan organisering og ledelse og drift av kommunens bilpark kan følges opp på en hensiktsmessig måte. Herunder vurderes om denne driften bør ivaretas av andre enheter enn helse.

15. Arbeidet med bedre internett og mobildekning i hele kommunen er inne i en slutfase. Det er viktig å fortsette jobben til alle relevante tiltak er gjennomført. Planlagte prosjekter må fullføres og det må sikres at det ikke gjenstår «dekningshull» av

betydning for innbyggerne våre når arbeidet avsluttes. Jfr. Leirsjøvegen.

16. Vekstbedriften Vilja AS betyr mye for mange. Det er viktig å sikre at Vilja forblir en god og trygg arbeidsplass. Avtalene mellom Vilja og kommunen gjennomgås på en helhetlig måte ila 2024 for sikre framtidig drift. Det legges fram en sak til politisk behandling ila 2024 som tar for seg selskapsavtale/ avtaleforhold partene imellom/ mulige samarbeid.

Vilja har fått tilsagn om 2 nye VTA-plasser til Eidskog kommune under forutsetning av kommunal medfinansiering. Det bevilges kr 100 000,- til den kommunale egenandelen for disse to plassene.

17. Formannskapet understreker betydningen av planarbeid og imøteser at kommunestyret får sak om rullering av Planstrategi til behandling – helst ila første halvår 2024. Arbeidet og fullføringen av Kommuneplanens arealplan/Boligsosial handlingsplan og Hovedplan for Vann som ble vedtatt i budsjett for 2023 må gjennomføres og være prioriterte felt.
18. Jobben med innbyggerrekruttering må fortsette. I forbindelse med all saksbehandling bør innbyggerrekruttering være et perspektiv som tas med i vurderingen. I 2024 følges blant annet følgende konkrete tiltak opp:
 - a. Det avsettes 150 000 i investeringsbudsjettet for å komme i gang med relevante tiltak for å utvikle «barnehagetomta» i Skotterud sentrum.
 - b. Planutvalget følger opp kommunens handlingsrom ifbm. at det står et par hundre tomme hus i kommunen. Dette er ingen ønsket situasjon i en kommune som trenger flere boliger og innbyggere.
 - c. I statsbudsjettet for 2024 er det lagt inn en satsning på utleieleiligheter i Husbanken. Det vurderes om dette eller andre av Husbankens ordninger er noe Eidskog kommune kan utnytte i arbeidet med innbyggerrekruttering/ boligsosial handlingsplan.
 - d. I trange økonomiske tider må kommunen aktivt søke samarbeidspartnere for å nå målsetningen om å skape vekst og utvikling og for å være en attraktiv bostedskommune. Et slikt mulig samarbeid for å fremme folkehelse og trivsel er prosjektet «Hele Hedmark Klatrer» i regi av Sparebankstiftelsen Hedmark. Prosjektets mål er å fremme aktivitet blant barn, skape sosiale møteplasser og fremme lokal stolthet og identitet og det kan søkes om inntil 500 000,-. Det bes om at rådmannen legger fram en sak til politisk behandling hvor denne muligheten vurderes
19. Eidskog kommune kjennetegnes av en stor og god frivillig sektor. Godt samarbeid mellom frivilligheten og kommunen vil bli stadig viktigere i tida som kommer. Vi som kommune skal strekke oss langt for å ivareta frivillig sektor. Det er ikke det samme som at alle ønsker kan innfris, men vi må være lydhøre for ønsker og behov. I tråd med dette ber formannskapet om at:

- a. Det legges fram en sak for kommunestyret om hvordan funksjonen Frivillighetskoordinator skal ivaretas på en god måte for framtida.
 - b. Samarbeidet med Frivilligsentralen videreutvikles
 - c. Det legges fram en politisk sak om videre driftsform for BUA
20. Kommunestyret ønsker at barn bosatt i Eidskog fortrinnsvis går i barnehage i hjembygda. I tråd med dette ber Kommunestyret rådmannen utrede hvordan vi i størst mulig grad kan tilby barnehageplass raskt der folk bor eller ønsker. Saken behandles politisk i løpet av første kvartal.
21. Eidskog Kommune har i dag viktige tilbud og gode ressurser innen psykisk helse og rusområdet. Behovene er store og det er ønskelig utvikle tilbudet videre, inkludert lokalitetene ved Mulighuset.
Det bes om en evaluering av om organiseringen og dagens fasiliteter er velegnet for å kunne levere tjenester innen ovennevnte område på en egnet måte i løpet av 2024.
22. Andre kommuner har hatt god suksess med å få eksterne midler til å tilby sommerjobb og andre sommeraktiviteter til sine ungdommer. Det er sterkt ønskelig å få til det samme i Eidskog. Det legges fram en sak til politisk behandling på hvordan vi kan stryke tilbudet om sommeren til våre barn og unge.
23. Det er i inneværende programperiode for interreg 2021-2027 satt av 104 millioner euro til prosjekter i grenseregionen mellom Norge og Sverige. Med vår plassering «midt i Skandinavia» og med Norges nest største grenseovergang er det naturlig å jobbe for at vi skal få «vår» andel av disse midlene. Eidskog kommune skal arbeide aktivt for å realisere potensielle prosjekter som kan komme Eidskog sine innbyggere til nytte. For eksempel gjennom videreutvikling av Fredsplassen Morokulien.
24. Kommunene i Kongsvingerregionen har alle store utfordringer. Eidskog er intet unntak. Alle kommuner i denne regionen har per i dag liten handlefrihet og begrenset økonomisk bærekraft.

Eidskog kommune tilhører også Osloregionen og kommunestyret understreker behovet for et tett samarbeid vestover. Det bes om at Eidskog kommune ved ordfører og rådmann tar kontakt med kommunene Aurskog Høland og Lillestrøm. Betydningen av en sterk opprustning av vegforbindelsen til riksveistatus mellom Lillestrøm og grensa mot Sverige må fremheves. Kommunene vest for Eidskog og i Lillestrømregionen er i meget sterk vekst og mangler faktisk en tilfredsstillende vegforbindelse til Sverige. E16 vil uansett standard ha kun en minimal positiv effekt for disse viktige områdene.

Eda og Arvika kommuner antas å ville slutte seg til et slikt initiativ.

25. Finansiering:

a. Økt ramme for grunnskolen og Familiens Hus	- 4 000 000,-
b. Kutt i finansiering av budsjettet med utbytte	- 1 600 000,-
c. Økt ramme til lag og foreninger	- 200 000,-
(Den totale rammen fordeles med hhv 350 000,- kulturmidler og 350 000,- nærmiljøfond)	
d. Økt ramme til ungdom og aktivitetsplikt	- 300 000,-
e. Kutt i husleie for Furulund	- 75 000,-
f. Økt støtte næringshagen	- 75 000,-
g. Økt ramme VTA-plasser	- 100 000,-
<u>Til sammen</u>	<u>6 350 000,-</u>
h. Finansieres med økt ramme fra mottak av flyktninger	3 750 000,-
i. Økte inntekter ved justert innbyggertall til 6065 (3 KV2023)	2 600 000,-
<u>Til sammen</u>	<u>6 350 000,-</u>

26. Endringer i investeringsbudsjettet

a. Regulering/ annet arbeid ifbm videre utvikling av barnehagetomt	150 000,-
b. Dagsturhytte Det legges frem en sak på egnet måte om videre prosess	200 000,-

27. Driftsbudsjettet og investeringsbudsjettet for 2024 samt økonomiplan for 2024-2027 vedtas i sin helhet, og med de presiseringer som er gitt i foregående punkter.

1. Rådmannens innledning

Budsjettforslaget fra Rådmannen er i for 2024 – og økonomiplanperioden 24-27 - det mest krevende som er utarbeidet de siste årene. Økonomien for Eidskog kommune har nådd et punkt hvor handlingsrommet er minimalt, og vår viktigste oppgave er å sikre reell balanse mellom kostnader og inntekter. Og, at vi stabiliserer økonomien på et bærekraftig nivå fremover.

Rådmannen har tidligere år presisert viktigheten av å ta nødvendige valg på lengre sikt for å sikre en sunn økonomisk utvikling for kommunen. Årsakssammenhengene til dette er flere.

Først og fremst har vi i Eidskog, i likhet med samtlige kommuner i Kongsvingerregionen, som en rekke kommuner i Innlandet fylke og landet forøvrig, merket konsekvensene av den ustabile verden vi lever i. Hele den globale økonomien er sterkt påvirket av den krig som pågår i Ukraina. Dette har resultert i store konsekvenser for kommunens økonomi.

Først og fremst merker vi dette i en svært negativ renteutvikling.

I 2024 er hele kommunens låneportefølje eksponert for et rentenivå på 5-6%, mot tidligere ca 1,5%. Med en lånegjeld på over 500 millioner kroner gir dette særlige konsekvenser for kommunens driftsbudsjett. Vi må også forholde oss til en sterk prisvekst på alle varer og tjenester, og vi må ikke minst forholde oss til meget tunge pensjons- og lønnsoppgjør.

Budsjettåret 2023 har gitt oss rikelig erfaring på hvorledes de økonomiske konsekvenser på disse faktorene går langt utover den kunnskap vi hadde og la til grunn for budsjettåret 2023. Det er dog noe større forutsigbarhet på dette for 2024, men det vil fortsatt være områder vi ikke ser konsekvensene av på det tidspunkt et budsjett blir lagt.

Vi har i tillegg en demografisk utvikling i Eidskog som gir stadig økende negativ effekt gjennom det nasjonale inntektssystemet. Enda flere eldre, færre barn og unge, samt en fortsatt stor andel ressurskrevende tjenester vil på flere måter gi seg utslag i våre budsjetter.

Rådmannen minner samtidig om at den særskilte refusjonsordningen for de ressurskrevende tjenestene fortsatt endrer seg negativt for hvert år for vår kommune. Samtidig merker vi et økende trykk på våre helse- og omsorgstjenester, hvor både rettighetsbaserte behov og tydelige lovkrav definerer nivået på en rekke tjenester vi er pliktige å gi.

Vi har gjennom 2023 omstilt i samtlige virksomheter og avdelinger i tråd med grunnlaget som ble lagt for budsjett 2023. Innen Helse og omsorg er det eksempelvis redusert med over 30 stillinger. Noen av disse er overtallige og rekruttert til andre deler av organisasjonen for å unngå oppsigelser. Samtidig har vi gjennomført en stram tilsettingspolicy og ansettelsesstopp for å holde driftskostnadene nede.

Det står stor respekt av den innsatsen som gjort fra samtlige ansatte - på alle nivå - i det som har vært et mer krevende driftsår enn noensinne. 2024 blir like krevende.

For å evne å fortsatt levere på lovpålagte og rettighetsbaserte tjenester er vi avhengig av å gjennomføre omstillinger som gir nødvendig økonomisk effekt over tid. I den situasjon vi er i nå, er det helt nødvendig å rette fokus på økonomiplanperioden for å sikre sunn, langsiktig og bærekraftig økonomi for kommunen.

Rådmannen legger i 2024 opp til et omstillingsløp som skal gi positive netto driftsresultater i både 2025, 2026 og 2027. Dette betyr at vi allerede i 2025 – med de forutsetninger som ligger i 2024-budsjettet – vil ha avsetninger til disposisjonsfond. Dette vil bidra til positiv vekst og utvikling for hele Eidskogsamfunnet.

For å oppnå dette er det viktig for Rådmannen å sikre at vi kommende år reduserer lånegraden over hele økonomiplanperioden.

Vi finner i 2024 rom for primært å fullføre pågående investeringsprosjekter, mens årene 2025-2027 anbefales å ha en forsiktig inngang til nye låneopptak. Vi har i dag en lånegjeld og avdragsbelastning som ikke bør stige mer enn det økonomien vår tåler. Dette reflekteres også i dette budsjettforslaget.

Et viktig tiltak for å oppnå ønsket økonomisk effekt, er å reorganisere Virksomhet Oppvekst og læring. En egen sak om slik strukturendring vil komme til særskilt behandling i 2024. Inntektssystemet honorerer dessverre ikke kommuner for å ha et høyere kostnadsnivå på tjenestene enn utgiftsbehovet i inntektssystemet tilsier. Med den demografiske utviklingen vi har hatt de senere år – og som ser ut til å fortsette i økonomiplanperioden – er det ikke økonomiske rammer store nok i kommunen til å opprettholde dagens struktur.

Rådmannen vil samtidig presisere at det foreliggende budsjettforslag har kostnadskutt med stor konsekvens i samtlige virksomheter og avdelinger. Dette betyr færre ressurser og redusert kvalitet på flere områder.

Vi har likevel – i tidligere år - evnet å levere tjenester på et meget godt kvalitativt nivå, til tross for å kontinuerlig stått i omstilling og gjennomført stillingskutt, takket være solid innsats fra våre ansatte. Vi har opprettholdt god økonomistyring og kostnadskontroll, og fulgt lojalt opp vedtak gjennom solid innsats på alle nivå i organisasjonen. Dette er det all grunn til å uttrykke stor tilfredshet over, hensyntatt den spesielt krevende situasjonen kommunen og vår økonomi befinner seg i.

Ved å gjøre strukturelle omstillingsgrep de neste par år som bidrar til å justere kommunens økonomi mot de områder hvor tjenester etterspørres, vil vi samlet komme bedret og styrket ut i økonomiplanperioden og på sikt.

Rådmannen vil derfor understreke behovet for langsiktighet, helhetstenkning og tydelig strategisk retning. Det er kun på denne måten vi oppnår en bærekraftig og sunn økonomisk utvikling.

Det er en klar målsetting om at Eidskog kommune skal være en veldrevet og selvstendig kommune. Vi har i Eidskog kommune fortsatt virkemidlene selv til å unngå det motsatte. Nøkkelen ligger i vår evne - og vilje - til å gjøre nødvendige prioriteringer. Som man vil lese av Rådmannens forslag øker vi vårt netto driftsresultat i 2025, 2026 og 2027 betydelig. Dette fordrer imidlertid klare veivalg for 2024 og 2025.

Ut fra et helhetlig og realøkonomisk perspektiv er dette den anbefalte retning i Rådmannens budsjettforslag. På denne måten sikres et fortsatt godt tjenestetilbud til innbyggerne - tilpasset behovet.

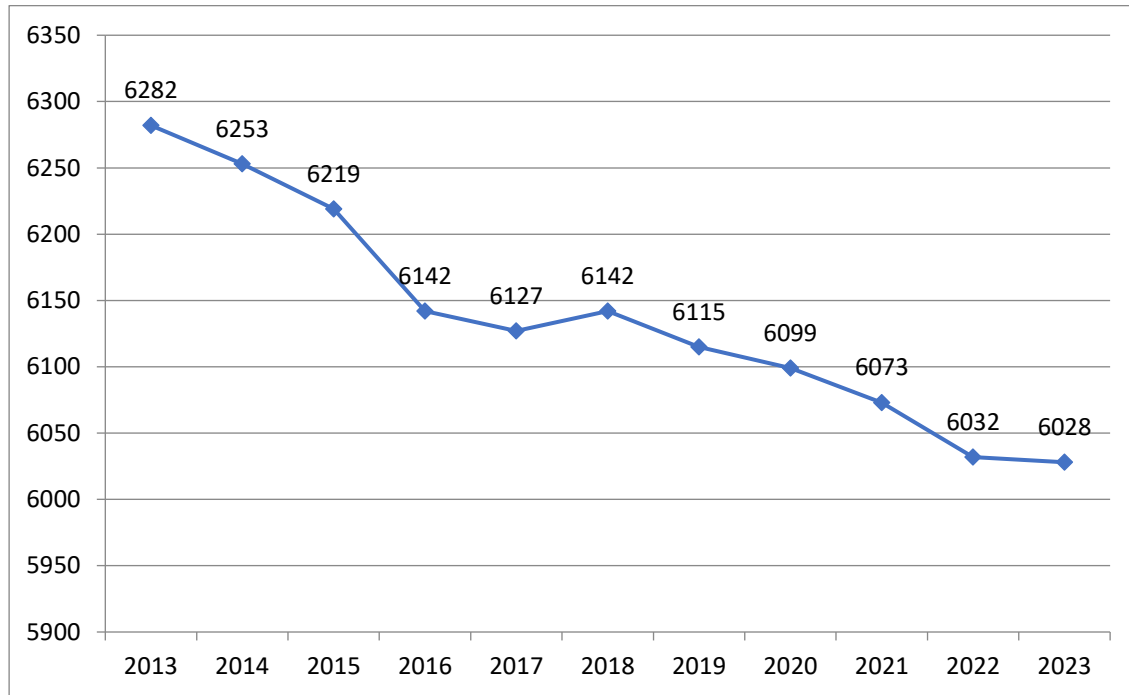
Og ikke minst; - vi vil være enda bedre økonomisk rustet til å møte fremtidsutfordringene slik de tegner seg – og vi ønsker dem – til det beste for Eidskog og innbyggerne våre.

Trond Stenhaus
Rådman

2. Overordnet informasjon for Eidskog Kommune

Befolkningsutvikling

Kilde: SSB, 2023

Trenden viser at befolkningsantallet har gått ned fram til 2017. I første halvår 2018 har det vist en liten oppgang. Så går det bare ytterligere ned. Fra 2013 til 2. kvartal 2023 er det en nedgang på totalt 254 personer.

Konsekvenser ved nedgang er at kommunen i perioden har tapt frie inntekter fra staten. Både gjennom rammeoverføringer og skatteinntekter.

Andel av befolkningen i ulike aldersgrupper pr 1.1.2023:

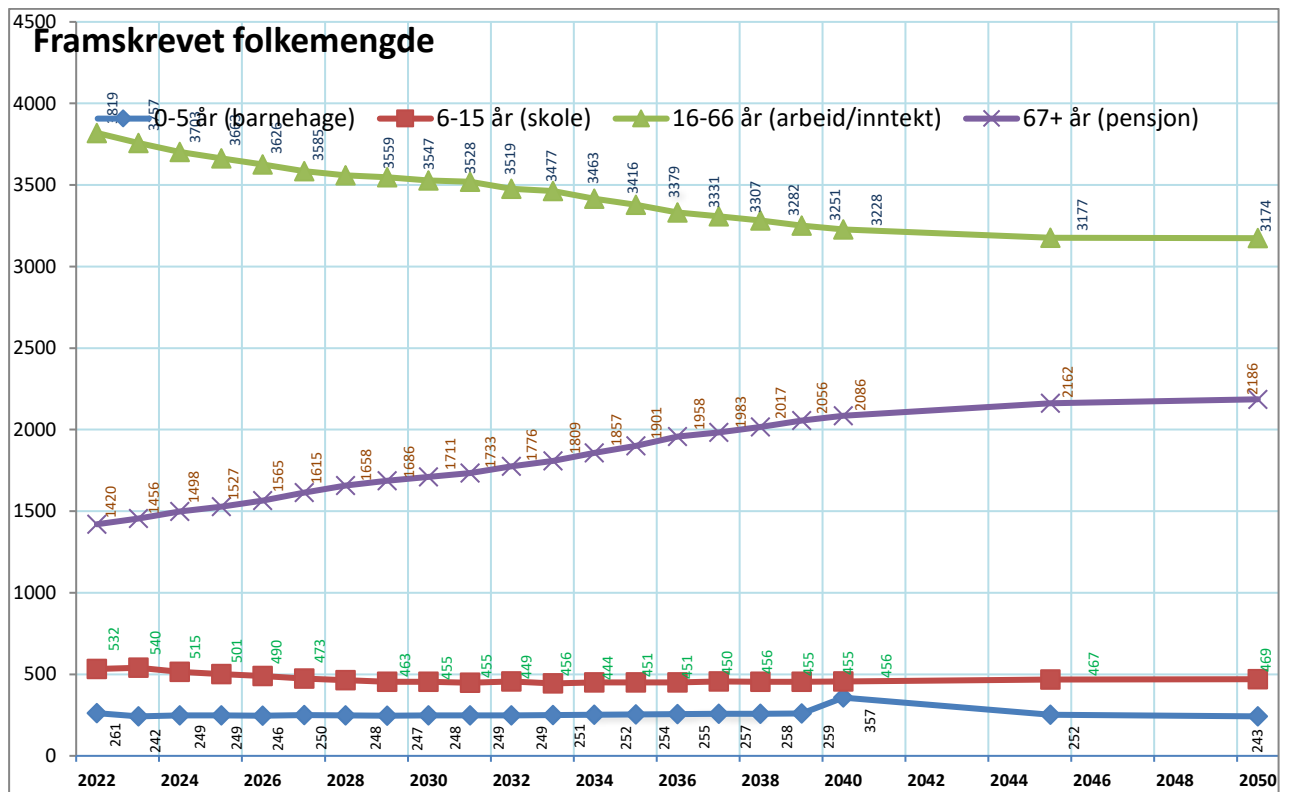
år / ant	Eidskog	Innlandet	Norge
0-5	249	19 158	336 670
6-15	549	39 762	645 043
16-66	3 773	236 928	3 615 428
67+	1 457	77 480	891 843
0-67+	6 028	373 328	5 488 984

Kilde:SSB

Eidskog har generelt en eldre befolkning enn landsgjennomsnittet. Andelen eldre over 67 år utgjorde 25 prosent av befolkningen pr. 1.1.2023. Tilsvarende andel for fylket og landet var hhv. 21 prosent og 17 prosent.

Oppstillingen under viser befolkningsframskrivinger for Eidskog fordelt på aldersgrupper fram til 2027.

år / antall	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2050
0-5	261	242	249	249	246	250	243
6-15	532	540	515	501	490	473	469
16-66	3 819	3 757	3 703	3 663	3 626	3 585	3 174
67+	1 420	1 456	1 498	1 527	1 565	1 615	2 186
Totalt	6 032	5 995	5 965	5 940	5 927	5 923	6 072

Tallene under indikerer hvor mye Eidskog Kommune hadde i utgift for 2022 sammenlignet med andre.

2022 Brutto driftsutgifter	Landet u/Oslo	Eidskog	Innlandet	Kostra gr. 4
Brutto driftsutgifter i kroner per innbygger	99 270	114 886	109 353	117 196
grunnskoleopplæring % av totale driftsutgifter	18,3	14,7	16,1	17,2
helse og omsorg % av totale driftsutgifter	34,8	46,1	36,9	37,9
sosialtjeneste % av totale driftsutgifter	4,2	4,7	3,7	3,1
barnevern % av totale driftsutgift	2,9	3,0	3,0	2,7
kultur % av totale driftsutgift	3,8	2,2	3,5	3,1

Kilde: SSB

3. Kommuneopplegget 2024 - Statsbudsjettet

For 2024 er det i statsbudsjettet lagt opp til en realvekst i de frie inntektene på 1,3 %, regnet ut fra nivået i RNB for 2023. Veksten i frie inntekter er fordelt med kr 5,1 mrd. til kommunene. Den økte realveksten må ses i sammenheng med at anslaget for veksten i pensjonskostnader i 2024 ligger an til å bli 1,8 mrd. høyere enn lønnsveksten i 2024.

Noen hovedpunkter i budsjettforslaget:

- Oppjusteringen av skatteanslaget for 2024 med 6,7 mrd. kr for kommunene.
- Realveksten bygger på anslått pris- og lønnsvekst i kommunesektoren (deflator) fra 2023 til 2024 på 4,3 %.

Den kommunale skattøre for 2024 er foreslått å reduseres med 0,2 prosentpoeng til 10,95 %.

Noen endringer i rammetilskudd 2024:

Barnehage – maksimal foreldrebetaling foreslås redusert til kr 2 000,- pr. mnd. fra 01.08.2024. Kommunene kompenseres i rammen med kr 1 560 mill. for dette tiltaket.

Helårseffekten for 2024 for innføring av gratis 12 i SFO for 2. trinn høsten 2023 er kompensert med kr 864 mill. i 2024.

Årene 2025-2027:

Det gis i statsbudsjettet ikke noe tallanslag for hvilken realvekst kommunene kan vente seg for årene 2025-2027, og det er derfor fra KS sin side ikke prognosert noen økning i de frie inntektene i disse årene.

4. Økonomiske rammer – Eidskog Kommune

Finansielle måltall

Kommunestyret har ansvaret for å styre og ha kontroll med økonomien. Ny kommunelov fra 2020 fremhever betydningen av langsiktighet, og kommunens eget ansvar for dette. Økonomien skal forvaltes slik at den økonomiske handlevnen blir ivarettatt over tid. I henhold til § 14-2 skal det vedtas finansielle måltall for hvordan kommunens økonomi bør utvikle seg. Fra budsjettet for 2023 videreføres følgende måltall:

- **Netto driftsresultat på 1,75 % av driftsinntekter (justert for blant annet for øremerkede midler, bruk av fond og premieavvik)**
- **Gjeldsgrad på 50 % (justert lånegjeld i forhold til driftsinntekter)**
- **Disposisjonsfondenes størrelse bør være på minimum kr 50 mill.**
- **Til vedlikehold av formuesobjektene (bygg, anlegg, maskiner og transportmidler) bør det avsettes minimum 1 % av driftsutgiftene**

Økonomisk risiko og sårbarhet

Kommunen er økonomisk sårbar for endringer i eksterne rammebetingelser. Dette har virkelig blitt bevist i løpet av 2023, og det er tydelig at behovet for å omstille drift og å kunne budsjettere med ekstra marginer er nødvendig. Dette skyldes begrensede reserver til å håndtere uforutsette hendelser og endringer. Følgende punkter anses som utfordringer:

- Renteøkninger – i løpet av 2024 løper den siste fastrenteavtalen ut.
- Sentrale lønnsoppgjør. Lønns-oppgjør er en usikker post for kommunen, det er avsatt midler tilsvarende 4,9 % økning i 2024, det samme som ligger til grunn i forslag til statsbudsjett.
- Pensjonspremie og premieavvik – bokføringer og fremtidig utgifter. Pensjonspremien er i budsjettforslaget prognosert til 13,5 %, på nivå med anslaget fra KLP.
- Risikoen for at kommunens prisvekst blir høyere enn de 3,4% som legges til grunn i statsbudsjettet.
- Befolkningssammensetning
- Økte lovkrav og reformer
- En stor inntektspost på 43,8 mill. kr gjelder refusjoner for ressurskrevende tjenester. Denne summen finansierer faste årsverk, og utgjør en budsjett risiko ved endringer. Til sammenligning var mottatt refusjon for 2021 hele kr 69,2 mill.

Kostnadsreduksjoner

- For å møte dagens og framtidige økonomiske utfordringer, er det nødvendig at kommunen klarer å omstrukturere flere tjenesteområder slik at bemanningen kan reduseres. Det er også i budsjettet for 2024 kuttet i årsverk på flere avdelinger, og er omtalt under de forskjellige virksomhetenes kommentarer.
- Samtidig med behov for å kutte kostnader i kommunens budsjetter, er det viktig at det igangsatte arbeidet med omstilling i de interkommunale selskapene også gir effekter.

Finansiering

	Regnskap 2022	Budsjett (end) 2023	Årsbudsjett 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
Finansiering							
501 FINANS	-394 743	-415 518	-394 482	-466 915	-455 709	-459 501	-461 571
TOTALT	-394 743	-415 518	-394 482	-466 915	-455 709	-459 501	-461 571

Kort sammendrag

- Gjennomsnittrente på flytende lån legges på 5 % i 2024 – 2027.
- Eiendomsskatteinntektene for tidligere «verk og bruk» er nedjustert iht bestemmelsene.
- Skatt og rammetilskudd er forutsatt til 464,0 mill. kr
- Premieavvik er netto inntektsført med 9,6 mill. kr
- Bruk av premiefond er budsjettetert med 10 mill. kr

Lønn og sosiale utgifter

- Lønn på virksomhetene er lagt inn i.h.t. lønnsatser oppdatert med 2023 for de områdene med ferdigstilt lønnsoppgjør.
 - I budsjettet for 2024 er det lagt til grunn en årslønnsvekst på 4,9 %.
 - Pensjonspremie er anslått som prognosert med 13,5 %.
 - Kommunen får årlig tilbakeførte midler fra KLP til premiefond. Det forutsettes å bruke 10 mill. kr. i 2024 til dekning av pensjonspremie.
 - Den årlige bruken av premiefondet i KLP reduserer det årlige premieavviket til inntektsføring.
 - Årlig premieavvik og amortisering av tidligere års premieavvik pensjon er i budsjettet satt opp med inntektsføring for 2024 på 20 mill. kr og utgiftsføring for tidligere år med kr 10,4 mill.
 - Premieavvik f.o.m. 2008 t.o.m. 2010 amortiseres over 15 år.
Premieavvik f.o.m. 2011 t.o.m. 2013 amortiseres over 10 år.
Premieavvik f.o.m 2014 amortiseres over 7 år.
- De aktuarberegnete premieavvikene medfører ingen pengemessige transaksjoner i kommuneregnskapet. Premieavvikene gjelder kun regnskapstekniske beregninger, men differansen mellom årlige premieavvik og amortisering av tidligere års premieavvik påvirker netto driftsresultat i budsjettet/regnskapet.
- Arbeidsgiveravgift er beregnet med 10,6 %.

Det er sentralt å følge opp hvor stor andel av kommunens driftsutgifter som medgår til lønnsutgifter inkl. arbeidsgiveravgift og pensjon:

	regnskap 2022	Budsjett (endr) 2023	Budsjett 2023	budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027
Lønnsandel- lønn med sosiale utgifter							
Sum driftsutgifter i 1000 kr	674 649	561 080	561 080	610 572	599 442	603 233	605 303
Lønn med sosiale utgifter i 1000 kr	442 368	383 390	383 390	425 365	414 701	418 700	420 561
Lønnsandel i %	65,6 %	68,3 %	68,3 %	69,7 %	69,2 %	69,4 %	69,5 %

Lønnsandelen i budsjettet for 2024 er 69,7 %, og dette er et normalnivå for kommuner.

Renter på lån

- Lån med flytende rente har pr november gjennomsnittlig rentesats på 5,3 %. Det er lagt til grunn en flytende rente på gjennomsnitt 5 %. Kommunen har i dag i 12,36 % av total låneportefølje bundet opp i fastrente på 3 år til rente på 1,65 %, hvorav av dette utgår i august 2024.
- Etter endring av rentevilkårene i Husbanken er renten nå i 2023 på ett snitt på 4,16 %. Ut fra indikatorer på rente pr. nov. 2023 er det lagt til grunn en gjennomsnittrente på 5 % for 2024 til for formidlingslånene («Startlån») i Husbanken.

Rente- og avdragskompensasjon

- Kommunen mottar rente- og avdragskompensasjon fra Husbanken for tidligere foretatte utbygginger av omsorgsboliger, sykehjem og skoleanlegg. For rentekompensasjon er det forutsatt en rentesats som samsvarer med forutsetningen om utlånsrenten i Husbanken. For 2024 er det budsjettetert med kompensasjon på ca. 3,3 mill.kr.

Avdrag på lån

- Avdrag på lån er i.h.t. nedbetalingsplaner og beregninger i forhold til finansiering av planlagte investeringer for 2024-2027 og låneopptak i Husbanken.

Statstilskudd

- Generelle statstilskudd er stipulert iht dagens kunnskap. Noen er beregnet ut fra antall brukere av den enkelte tjeneste.

Momskompensasjon

- Kompensasjonen for investeringer inngår som samlet finansiering av alle prosjekter i investeringsbudsjettet, ikke til finansiering av det enkelte prosjekt.
- Kompensasjon for driftsposter ble fjernet fra og med budsjettåret 2017. Kompensasjonen har ingen resultateffekt.

Avskrivninger

- Ettersom bokføring av årlige avskrivninger og motpost avskrivninger ikke har noen resultateffekt, er det i ny kommunelov åpnet for å unnlate disse postene ved budsjetteringen, og dette er nå gjennomført i budsjettet.

Utbytte

- Budsjettet for 2024 er basert på aksjeutbytte kr. 3,4 mill. kr.

Avgifter, gebyrer og priser

- Se eget prisvedlegg til budsjettet for 2024.

Skatteinntekter og rammetilskudd

- Skatteinntekter og rammetilskudd er kommunens frie inntekter.
- Kommunen hadde i 2022 en skatteinngang som tilsvarte 69,6 % av landsgjennomsnittet. Kommunen fikk kompensert manglende skatteinntekt opp til 93,5 % av landsgjennomsnittet gjennom skatteutjevningen i inntektssystemet.
- Kommunesektorens inntekter gjennom inntektssystemet prisjusteres for anslått lønns- og prisvekst før realveksten legges til. For 2024 er det lagt inn en deflator på lønns- og prisvekst med 4,3 %.
- KS-prognosemodell for rammetilskudd for 2024 ligger som et utgangspunkt for budsjettet, men er estimert med en forventet sum på kr 464 mill. Vedtatt budsjett baserer seg på:
 - Befolkningstall på 6065 innbyggere
 - Skattenivået er økt for kommunen med 4,7 %, dog fra en antatt nedgang for 2023 totalt sett.

Integreringstilskudd – flyktninger

- Ved beregning av integreringstilskudd for 2024 er det tatt høyde for de faktisk ankomne i 2023, samt en bosetting av ytterligere 45 personer i 2024. Tilskuddet er budsjettert med kr 28,5 mill.

Vesentlige tilskudd

➤ Klosser (næringsutviklingstjen.)	kr. 452 000
➤ Hedmark Næringshage	kr. 225 000
➤ Høgskolestiftelsen	kr. 100 000
➤ Visit Kongsvingerregionen	kr. 150 000
➤ Vilja	kr. 850 000
➤ Frivilligsentralen	kr. 685 000
➤ GIVAS - tilskudd vannavgift	kr. 300 000
➤ Eidskog Kirkelige Fellesråd	kr. 3 800 000
➤ Anno Museum	kr. 120 000
➤ Lag og foreninger	kr. 350 000
➤ Nærmiljø	kr. 350 000

Disposisjonsfond

- Det bør avsettes midler gjennom de årlige budsjetter for å kunne håndtere svingninger i de økonomiske forutsetningene.
- Disposisjonsfondene utgjør p.t. ca. kr 23 mill., og det antas at disse blir benyttet i sin helhet i forbindelse med årsregnskapsavleggelsen for 2023.
- I budsjettet for 2024 er det ikke rom for avsetning til disposisjonsfond.
- For året 2025 i økonomiplanen er det budsjettert med en mulig inndekking av framført merforbruk på kr 8 mill.
- Kommunens økonomi framover avhenger av å lykkes med omstrukturering av tjenestene, slik at måltallet om netto driftsresultat forbedres betraktelig. For årene 2026 og 2027 kan det være mulig å nærme seg dette.

Investering

- Kommunens midler på diverse investeringsfond (bundne og ubundne) er på ca. kr 24 mill.
- Egenkapitalinnskudd til KLP føres i investeringsregnskapet. For 2024 er det forutsatt at innskuddet finansieres ved bruk av ubundet investeringsfond kr 1,8 mill.

Nøkkeltall fra budsjettet for 2024

Driftsbudsjett:

	Oppr.2023	2024
Brutto driftsinntekter inkl. renter	604 371	659 162
Brutto driftsutgifter inkl. renter	579 655	636 272
Prosentvis økning i brutto drifts-inntekter inkl. renter ift. Oppr. budsjett 2023	+ 1,04	+ 1,09
Prosentvis økning i brutto driftsutgifter inkl. renter ift. Oppr. budsjett 2023	+ 1,03	+ 1,10

	EK	Norm/landet
Netto driftsresultat i prosent av driftsinntekter	-0,1 %	1,75 %
Skatteanslag prosentvis vekst ift. prognosert statsbudsjett	4,7 %	5,8 %
Forutsatt lønnsvekst fra 2023-24 inn i budsjettet	4,5 %	4,2 %
Netto renter og avdrag i % av driftsinntekter	8 %	Maks 7

Investeringsbudsjett:

	EK	Norm
Brutto investeringsutgifter	42 150	
Brutto investeringsutgifter i % av driftsinntekter	7 %	Maks 15
Andel av årets investeringer finansiert med lån	72 %	
Beregnet langsiktig gjeld ved utgangen av 2024 (ekskl. Startlån)	525 206	
Etter dette utgjør langsiktig gjeld i % av driftsinntektene	81 %	Maks 50
Endring av gjeld som følge av 2024 budsjettet kr	-2 mill.	

5. Økonomisk oversikt**§ 5-6 Økonomisk oversikt etter art – drift (i 1000 kr)**

Bevilgningsoversikt - Økonomisk oversikt drift	Regnskap 2022	Budsjett (endr) 2023	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027
Driftsinntekter							
Rammetilskudd	263 036	273 843	273 843	296 675	304 000	318 000	332 000
Inntekts- og formuesskatt	170 928	152 693	152 693	167 390	167 390	167 390	167 390
Eiendomsskatt	13 932	14 000	14 000	14 400	14 400	14 400	14 400
Andre skatteinntekter	0	0	0	0	0	0	0
Andre overføringer og tilskudd fra staten	13 802	12 300	12 300	31 770	26 307	18 017	9 968
Overføringer og tilskudd fra andre	111 124	84 638	84 638	79 585	79 585	79 585	79 585
Brukerbetalinger	14 942	14 676	14 676	15 361	15 361	15 361	15 361
Salgs- og leieinntekter	49 069	46 638	46 638	49 278	49 353	49 353	49 353
Sum driftsinntekter	636 833	598 788	598 788	654 459	656 396	662 106	668 057
Driftsutgifter							
Lønnsutgifter	364 492	340 086	338 724	359 595	351 845	351 082	351 345
Sosiale utgifter	77 876	43 304	44 666	65 770	62 856	67 618	69 216
Kjøp av varer og tjenester	159 102	152 235	152 175	158 119	157 853	157 645	157 854
Overføringer og tilskudd til andre	49 928	25 455	25 515	27 088	26 888	26 888	26 888
Avskrivninger	23 250	0	0	0	0	0	0
Sum driftsutgifter	674 649	561 080	561 080	610 572	599 442	603 233	605 303
Brutto driftsresultat	-37 815	37 708	37 708	43 887	56 955	58 873	62 754
Finansinntekter							
Renteinntekter	2 451	4 070	4 070	4 703	4 703	4 703	4 703
Utbytter	16 788	1 513	1 513	3 400	1 000	1 000	1 000
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	0	0	0	0
Renteutgifter	10 046	18 575	18 575	25 700	27 168	28 700	28 667
Avdrag på lån	23 124	24 230	24 230	27 000	28 200	29 400	30 600
Netto finansutgifter	-13 931	-37 222	-37 222	-44 597	-49 665	-52 397	-53 564
Motpost avskrivninger	23 250	0	0	0	0	0	0
Netto driftsresultat	-28 496	486	486	-710	7 290	6 476	9 190
Disp. eller dekning av netto driftsresultat:							
Overføring til investering	0	1 600	1 600	0	0	0	0
Avsetninger til bundne driftsfond	2 052	100	100	120	120	120	120
Bruk av bundne driftsfond	-7 644	-700	-700	-830	-830	-830	-830
Avsetninger til disposisjonsfond	0	1 086	1 086	0	0	7 186	9 900
Bruk av disposisjonsfond	-22 904	0	-1 600	0	0	0	0
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	8 000	0	0
Sum disp. eller dekning av netto driftsresultat	-28 496	486	486	-710	7 290	6 476	9 190
Fremført til inndekn. i senere år (merforbruk)	0	0	0	0	0	0	0

1. Det er lagt til grunn skatteøkning på 4,7 %.
2. Eiendomsskatt for boligeiendommer og fritidseiendommer videreføres med 4 promille. Eiendomskattesatsen for næring er 3 promille.
3. Andre generelle statstilskudd:
 - a. Rente- og avdragskompensasjon kr 3 290 000,-

Totalt 2024 kr 3 290 000,-
4. Utbytte: Innlandet Energi Holding, Bramiljø AS og ESAS kr 3 400 000,-
5. Avsetning til bundne fond:
 - a. Viltfond kr 120 000,-
6. Bruk av bundne fond:
 - a. Viltfond kr 130 000,-
 - b. Bruk av statstilskudd - Skole kr 100 000,-

§ 5-4, 1 ledd - Bevilgningsoversikt – drift (i 1000 kr)

Bevilgningsoversikt - drift (budsjett)	Regnskap 2022	Budsjett (endr) 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027
Rammetilskudd	263 036	273 843	296 675	304 000	318 000	332 000
Inntekts- og formueskatt	170 928	152 693	167 390	167 390	167 390	167 390
Eiendomsskatt	13 932	14 000	14 400	14 400	14 400	14 400
Andre generelle driftsinntekter	13 802	12 300	31 770	26 307	18 017	9 968
Sum generelle driftsinntekter	461 698	452 836	510 235	512 097	517 807	523 758
Sum bevilgninger drift, netto	475 933	415 518	466 915	455 709	459 501	461 571
Avskrivninger	23 250	0	0	0	0	0
Sum netto driftsutgifter	499 183	415 518	466 915	455 709	459 501	461 571
Brutto driftsresultat	-37 485	37 318	43 320	56 388	58 306	62 187
Renteinntekter	1 272	370	2 070	2 070	2 070	2 070
Utbytter	16 788	1 513	3 400	1 000	1 000	1 000
Gevinst og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	0	0	0
Renteutgifter	9 285	14 485	22 500	23 968	25 500	25 467
Avdrag på lån	23 124	24 230	27 000	28 200	29 400	30 600
Netto finansutgifter	-14 348	-36 832	-44 030	-49 098	-51 830	-52 997
Motpost avskrivninger	-23 250	0	0	0	0	0
Netto driftsresultat	-28 496	486	-710	7 290	6 476	9 190
Disp. eller dekning av netto driftsresultat						
Overføring til investering	0	1 600	0	0	0	0
Avsetninger til bundne driftsfond	2 052	100	120	120	120	120
Bruk av bundne driftsfond	-7 644	-700	-830	-830	-830	-830
Avsetninger til disposisjonsfond	0	1 086	0	0	7 186	9 900
Bruk av disposisjonsfond	-22 904	-1 600	0	0	0	0
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	8 000	0	0
Sum disp. eller dekning av netto driftsresultat	-28 496	486	-710	7 290	6 476	9 190
Fremført til inndekn. i senere år (merforbruk)	0	0	0	0	0	0

(I 1000 kr)

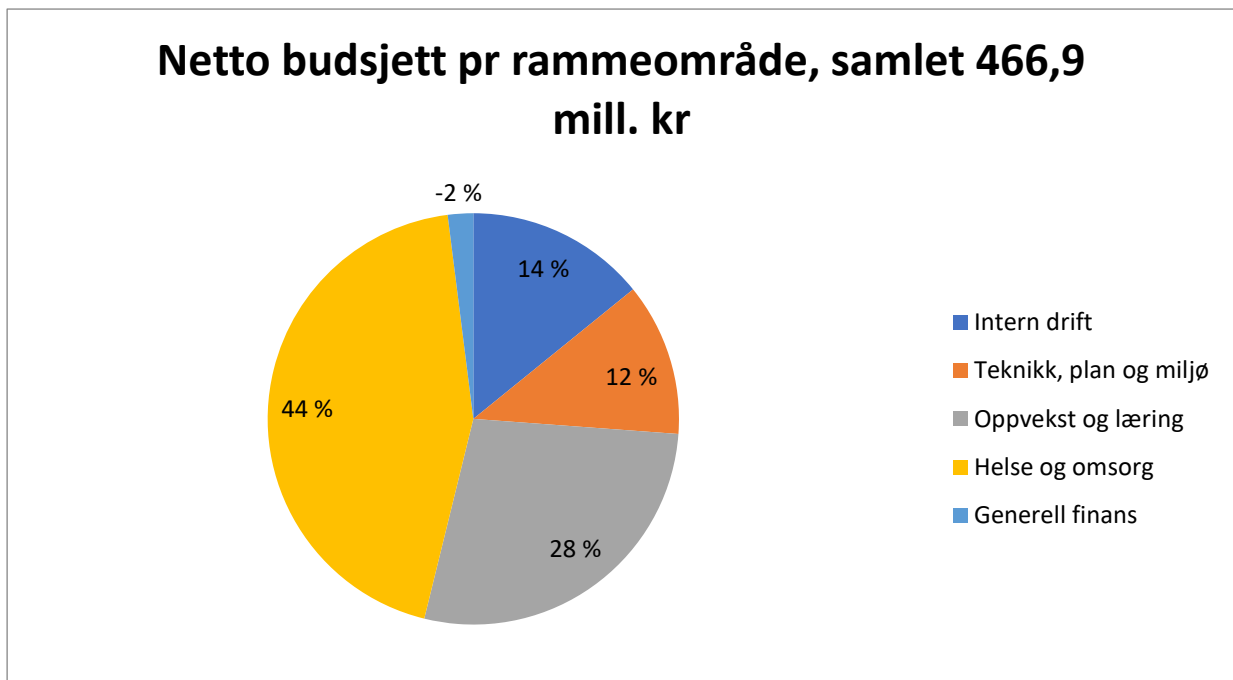
AVD		Regnskap 2022	Buds(end) 2023	Årsbudsjett 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
101	ØKONOMI-ADMINISTRASJON	12 034	12 279	12 972	12 950	12 941	12 971
102	HR-AVDELING	4 933	6 566	7 151	7 142	7 136	7 151
103	NAV	24 406	22 031	24 079	23 763	23 753	23 779
105	KULTUR	11 536	12 293	10 897	11 025	11 011	11 047
106	DIGITALISERING	9 779	12 442	13 207	13 697	13 178	13 714
110	GENERELL FINANS	-25 654	-32 611	-9 615	-9 662	-4 132	-4 085
201	EIENDOMSFORVALTNING	21 087	22 911	16 998	16 909	16 899	16 923
202	PLAN / BYGGESAK	12 251	11 971	12 811	12 793	12 781	12 811
203	ADMIN TEKNIKK, PLAN OG MILJØ	11 055	7 079	7 578	7 050	7 048	7 053
204	RENHOLD / VASKERI	11 114	11 161	11 960	11 929	11 909	11 960
205	BRANN OG FEIERVESEN	7 801	7 386	8 766	8 766	8 766	8 766
207	LANDBRUK	1 354	973	306	296	289	306
301	MAGNOR SKOLE	14 441	14 641	13 148	12 270	12 266	12 276
302	SKOTTERUD SKOLE	22 017	23 507	21 563	20 310	20 304	20 319
303	EIDSKOG U-SKOLE	27 659	24 442	21 875	20 253	20 251	20 257
304	PPT-TJENESTEN	6 665	5 082	5 521	5 257	5 249	5 269
305	HELSESTASJONSTJENESTER	3 653	3 166	3 987	3 978	3 972	3 987
306	BARNEVERN	20 924	18 469	16 029	15 005	14 994	15 022
307	ADMIN OPPVEKST OG LÆRING	20 603	15 999	19 991	15 987	15 984	15 991
308	MAGNOR BARNEHAGE	9 257	7 565	9 774	9 242	9 223	9 271
309	SKOTTERUD BARNEHAGE	18 267	17 378	17 420	16 867	16 834	16 916
310	FLYKTNING	4 355	6 721	7 887	7 883	7 253	7 258
401	HJEMMEBASERT OMSORG	79 959	66 593	73 878	73 710	73 599	73 878
402	EIDSKOG HELSETUN	60 989	56 732	60 915	60 761	60 659	60 915
403	BOLIGTJENESTEN	48 428	37 855	42 453	42 255	42 124	42 453
404	ADMIN HELSE OG OMSORG	2 475	1 244	-660	-677	-689	-660
405	LEGESENTER/FYSIOTERAPI	19 239	12 901	20 032	20 006	19 989	20 032
406	PSYKISK HELSE OG RUS	15 302	8 742	15 992	15 943	15 911	15 992
	TIL FORDELING	475 933	415 518	466 915	455 709	459 501	461 571

§ 5-4 Sum bevilgninger drift, netto

Tabellen nedenfor viser hvordan rammen er fordelt mellom de ulike rammeområdene i hele 1000 kroner:

Rammeområdet	regnskap 2022	budsjett (endr) 2023	budsjett 2023	budsjett 2024	budsjett 2025	budsjett 2026	budsjett 2027
Intern drift	62 688	65 611	65 071	68 306	68 578	68 019	68 662
Teknikk, plan og miljø	64 661	61 481	61 011	58 420	57 743	57 692	57 820
Oppvekst og læring	147 842	136 969	134 735	137 197	127 053	126 330	126 566
Helse og omsorg	226 393	184 068	180 450	212 609	211 999	211 592	212 609
Generell finans	-25 654	-32 611	-25 749	-9 615	-9 662	-4 132	-4 085
Sum netto driftsrammer	475 930	415 518	415 518	466 917	455 711	459 501	461 572

Figuren under viser andelen av netto budsjett på rammeområdene. Områdene oppvekst og læring og helse og omsorg er de to desidert største områdene, og står samlet sett for 72 prosent av kommunen utgifter:

Anskaffelse og anvendelse av midler (i 1000 kr)

	Regnskap 2022	Budsjett (endr)2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027
Anskaffelse og anvendelse av midler						
Anskaffelse av midler						
Inntekter driftsdel (kontoklasse 1)	636 683	598 738	654 409	656 346	662 056	668 007
Inntekter investeringsdel (kontoklasse 0)						
Innbetalinger ved eksterne finanstransaksjoner	111 701	64 381	8 153	5 753	5 753	5 753
Sum anskaffelse av midler	748 384	663 119	662 562	662 099	667 809	673 760
Anvendelse av midler						
Utgifter driftsdel (kontoklasse 1)	651 086	561 080	610 422	599 292	603 083	605 153
Utgifter investeringsdel (kontoklasse 0)						
Utbetaling ved eksterne finanstransaksjoner	51 551	70 401	52 850	55 518	58 250	59 417
Sum anvendelse av midler	702 637	631 481	663 272	654 810	661 333	664 570
Anskaffelse - anvendelse av midler	45 747	31 638	-710	7 290	6 476	9 190
Endring i ubrukte lånemidler	-11 043	0	0	0	0	0
Endring i regnskapspr. som påvirker AK Drift	0	0	0	0	0	0
Endring i regnskapspr. som påvirker AK Inv.	0	0	0	0	0	0
Endring i arbeidskapital	34 704	31 638	-710	7 290	6 476	9 190
Avsetninger og bruk av avsetninger						
Avsetninger	2 052	1 418	120	8 120	7 306	10 020
Bruk av avsetninger	32 418	2 300	830	830	830	830
Til avsetning senere år	0	0	0	0	0	0
Netto avsetninger	-30 367	-882	-710	7 290	6 476	9 190
Int. overføringer og fordelinger						
Interne inntekter mv	23 250	1 600	0	0	0	0
Interne utgifter mv	23 250	1 600	0	0	0	0
Netto interne overføringer	0	0	0	0	0	0

§ 5-7 Oversikt over gjeld og andre vesentlige forpliktelser (I 1000)

	Regnskap 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027
Pensjonsforpliktelser						
Pensjonsforpliktelser KLP	736 978	736 978	736 978	736 978	736 978	736 978
Pensjonsforpliktelser SPK	39 372	39 372	39 372	39 372	39 372	39 372
Langsiktig gjeld:						
Startlån	102 330	116 012	119 212	122 062	124 562	126 762
Investeringslån	517 374	527 206	535 206	527 003	512 606	494 006
TOTALT	1 396 054	1 419 568	1 430 768	1 425 415	1 413 518	1 397 118

Kostratallene i denne oversikten er konserntall, dvs tall bestående av kommunen, interkommunale selskaper (IKS), og Interkommunale samarbeid etter Kommunelovens § 27. Regnskap for Interkommunale selskaper fordeles på deltakerkommunene etter eierandel.

Utvikling i økonomiske nøkkeltall	Eidskog 2022	Eidskog 2021	Landet uten Oslo 2022	Kostra gr. 04 2022	Innlandet 2022
Prioritet					
Brutto driftsinntekter i kroner per innbygger (B)	108 901	115 023	101 469	118 142	110 008
Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter (B)	4,9 %	7,3 %	14,5 %	12,6 %	15,9 %
Eiendomsskatt i prosent av brutto driftsinntekter (B)	2,1 %	2,0 %	3,0 %	3,8 %	3,7 %
Økonomi					
Frie inntekter i kroner per innbygger	71 991	70 632	67 020	73 806	67 314
Netto lånegjeld i kroner per innbygger	98 857	87 038	94 193	98 313	97 581
Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter	90,8 %	75,7 %	92,8 %	83,2 %	88,7 %

Brutto driftsinntekter i kr. Pr. innbygger reduseres for Eidskog kommune med 5,6 % fra 2021 til 2022. Nivåmessig ligger kommunen over gjennomsnittet i landet uten Oslo, men under Innlandet og Kostragruppe 4.

Kommunen har pr 31.12.22 ett disposisjonsfond på 4,9 % av brutto driftsinntekter. Dette er vesentlig lavere enn de kommunen sammenlignes med.

Eiendomsskatteinntektene utgjør 2,1 % av de totale inntektene. Dette er 0,1 % høyere enn i 2021.

Kommunen har en økning i frie inntekter pr. innbygger på 1,8 % i forhold til 2021. Eidskog ligger over Landet uten Oslo og Innlandet, mens ørlite grann under Kostragruppe 4.

Netto lånegjeld pr. innbygger øker med 15,1 % fra 2021. Eidskog kommune ligger høyere enn sammenlignbare kommuner. I forhold til lånegjeld i % av brutto driftsinntekter ligger Eidskog høyere enn Kostragruppe 4 og Innlandet, men litt under Landet uten Oslo.

6. SENTRALADMINISTRASJON

6.1 ØKONOMI

	Regnskap 2022	Budsjett (endr)	Årsbudsjett 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
INTERN DRIFT						
101 ØKONOMI-ADMINISTRASJON	12 034	12 279	12 972	12 950	12 941	12 971
102 HR-AVDELING	4 933	6 566	7 151	7 142	7 136	7 151
103 NAV	24 406	22 031	24 079	23 763	23 753	23 779
105 KULTUR	11 536	12 293	10 897	11 025	11 011	11 047
106 DIGITALISERING	9 779	12 442	13 207	13 697	13 178	13 714
110 GENERELL FINANS	-25 654	-32 611	-9 615	-9 662	-4 132	-4 085
TOTALT	37 034	33 000	58 690	58 915	63 887	64 576

(I 1000 kr)

6.2 Økonomiske endringer fra 2024 til 2027

Avdeling 101 Økonomi/administrasjon

Under denne avdelingen ligger funksjonen for politisk organisering (kommunestyre, formannskap og utvalg). Her budsjetteres også revisjon og kontroll, rådmannskontoret (inkl. hovedtillitsvalgte) og økonomiavdelingen.

Avdelingen tar stadig i bruk flere digitale løsninger som forenkler og kvalitets-sikrer arbeidsprosesser. Effektivisering av arbeidsoppgaver er en prosess som pågår fortløpende.

Avdeling 102 HR

HR - avdelingens primær oppgaver er oppfølging av de overordnede retningslinjene som vedrører personaladministrasjon, samt lønnsutbetalinger for samtlige ansatte, folkevalgte og andre som får sine godtgjøringer fra kommunen. Det arbeides kontinuerlig med å ta i bruk digitale løsninger.

Det vektlegges også å være en god støttefunksjon for de respektive ledere i kommunen, og ha god kommunikasjon med enhetene.

Innenfor HR området ligger også pensjonsveiledning til ansatte som er i denne aktuelle kategorien.

Avdeling 103 NAV

Utbetalinger av økonomisk stønad har i 2023 økt ytterligere og til nivåer vi aldri tidligere opplevd. På to år har mengden søknader økt med over 22 % (210 søknader) og da er ikke året over. Dette viser at det er mange som trenger våre tjenester og ikke minst den økonomiske støtten som det siste sikkerhetsnettet i vårt velferdssystem. Med dette øker også risikoen for utenforskap som i sin tur kan føre til at flere mister muligheten til en stabil tilknytting til arbeidslivet. Det er fortsatt en veldig usikker tid vi går i møte i planperioden, med nye uroligheter i omverden som i sin tur driver på utviklingen av et økt prisnivå på alle plan.

Det er mange ytre faktorer som påvirker oss og det kan ikke forventes at 2024 og kommende planperiode skal bli mindre utfordrende i forhold til økonomi og budsjett. Situasjonen vil fortsatt ramme de som allerede er i en vanskelig situasjon, men også de som lever med små økonomiske marginer. NAV Eidskog skal bidra med forsterket oppfølging, økt innsats i forhold til forebyggende tiltak og sosial trygghet samtidig som kommunens økonomiske rammebetingelser er svært utfordrende.

I forhold til ungdom og aktivitetsplikt så vill tjenestene utføres innenfor de økonomiske rammene som er mulig. I tillegg og som supplement så blev det i november -21 startet opp et prosjekt som dekkes med midler fra Statsforvalteren. Prosjektet heter «Jobb i sikte» og er rettet mot ungdom under 30 år og går over 3 år. Redusere utenforskap og øke varig inkludering i arbeidslivet er to sentrale mål. Etter to år av prosjektperioden ser vi en stor verdi av en 100 % resurs som kan bygge relasjoner og sette søkelys på den enkeltes behov for å komme i aktivitet og jobb eller posisjon for dette.

Mål for perioden 2024 – 2027

Flere i arbeid, aktivitet og utdanning og færre på stønad, passivitet og utenforskap.

Håndtere vekst i antall brukere som har behov for oppfølging.

- Sikre og utføre helhetlige, forsvarlige sosiale tjenester til utsatte grupper.
- Øke innsatsen mot Råd og veiledning rundt økonomi og arbeid og andre relevante områder som styrker den enkeltes muligheter om å bli selvhjulpen.
- For brukere som mangler videregående utdanning skal opplæringstiltak prioriteres.
- Bruke hensiktsmessige oppfølgingskanaler og kontaktpunkter i forhold til våre tjenester.
- Samarbeide tett med flyktning tjenesten og ivareta rettigheter og plikter uavhengig av bakgrunn for bosetting.
- Ulike virkemidler og tiltak skal brukes fullt ut i forhold til muligheter og bidra til stabil tilknytting til arbeidslivet.
- Pro aktivt markedsarbeid og dialog med bedrifter i regionen.
- Brukere og arbeidsgivere får tettere oppfølging på arbeidsplassen.

Gi arbeidsrettet og helhetlig oppfølging med utgangspunkt i brukers behov.

- Ungdomsgarantien innebærer at alle brukere med vedtak om bistandsbehov under 30 år – uansett ytelse - følges opp tett og møtes med forventninger til aktivitet som bringer dem raskest mulig ut i arbeid eller utdanning.
- De under 30 år som søker om eller mottar økonomisk stønad, uansett utfordringer, skal tilbys tiltak i forhold til aktivitetsplikten etter STL i NAV.
- Ved behov få oppfølging av en sosialfaglig «jobb coach» som en ekstra støtte og resurs ute på feltet. (3-årig prosjekt 01.11.21-31.10.24).
- Aktivitetsplaner skal utarbeides med brukers arbeidsmål og tilhørende aktiviteter.
- Brukere i tiltak skal ha mulighet for daglig oppfølging. Dette skal skje i tett samarbeid med arbeidsgiver, tiltaksarrangør eller i egenregi.
- I enhver sak hvor bruker er i tiltak (institusjonelt eller ordinært arbeidsliv) skal NAV Eidskog stille krav til rapportering, både underveis og en sluttrapport, relatert til målet (bestilling) med tiltaket.
- Unge med nedsatt arbeidsevne og de med innvandrere bakgrunn skal gis en tett og god oppfølging med eller uten samarbeidspartner.

Redusere barnefattigdom og utenforskap.

- NAV Eidskog skal ha høyt fokus i forhold til utsatte barn og unge og deres foreldre. Det skal tilbys et helhetlig og samordnet tjenestetilbud.
- Jobbe for å avdekke og kartlegge eventuelle behov for tjenesten uansett hvilken ytelse eller oppfølging den enkelte har ved NAV Eidskog.
- Forankre barneperspektivet i NAV og samarbeidet på tvers i kommunen og med andre relevante samarbeidspartnere.
- I samarbeid oppnå; Tidligst mulig innsats på lavest mulig nivå!

Forsterke kontakten med arbeidsgivere for å få flere i arbeid.

- Gi arbeidsgivere helhetlige og koordinerte tjenester.
- Følge opp avtaler mellom virksomheter og NAV Eidskog.
- Bidra til et inkluderende arbeidsliv og et arbeidsliv i omstilling.
- Senke terskelen og gjøre det lettere for arbeidsgiver å ansette. Økt bruk av virkemidler som reduserer arbeidsgivers risiko, som lønnskudd og mentor.
- Bidra til at arbeidsgivere tar i bruk selvbetjente løsninger.
- Bidra til et systematisk/integrert samarbeid mellom NAV-kontor i regionen.

Bedre brukermøter.

- Bidra til bedre kvalitet gjennom mer helhetlige og koordinerte tjenester fra NAV Eidskog gjennom brukerinnspill, brukermedvirkning og i samarbeid med andre aktører.
- Ta i bruk digitale tjenester og sikre at brukerne møtes på riktig arena. Realiserte gevinster skal bidra til bedre service og kvalitet i brukeroppfølgingen.

Bidra til en pålitelig forvaltning.

- Sikre en forsvarlig håndtering av rettigheter og plikter for brukere med arbeidsrettede og kommunale ytelser. For brukere med hhv. arbeidsavklaringspenger og dagpenger må det sikres tidlig avklaring og oppfølging før vedtaksperioden utgår.
- Det skal jobbes bevist mot formålene i Sosialtjenesteloven med riktige krav og vilkår til riktig tid og med riktig kvalitet.
- Informere om og tilby kvalifiseringsstønad (Kvp) hvor rettigheter kan foreligge.
- Avdekke, informere og tilby tjenesten Råd og Veiledning i all oppfølging.
- Det skal sikres et godt samarbeid med NAV arbeid og ytelser og med Statsforvalteren i Innlandet.

Avdeling 105 kultur

Kultur

Tjenesteområdet er organisert i syv områder:

- Bibliotek
- Kulturskole
- Servicetorg
- BUA – utlånsentral
- Frisklivsentralen
- Ungdommens hus (Ungdomsarbeidet Ung4Reg, møteplass/fritidsklubb)
- Administrativ avdeling for kultur og folkehelse

De ulike fagfeltene er hjemlet i opplæringsloven, lov om folkehelsearbeid, kulturloven og lov om folkebibliotek.

Ansvarsområder:

- Kulturminneforvaltning
- Saksbehandling kultur; herunder tilskuddsordninger
- Kulturarrangør; herunder UKM, kulturuke, øvrige arrangement
- Forvalte kulturstipend, den kulturelle spaserstokken og lignende ordninger
- Bibliotekdrift (Kombinasjon: folkebibliotek og skolebibliotek for EUS)
- Kulturskoletilbud
- Drift av servicetorg/sentralbord
- Drift av utlånsentralen BUA
- Prosjekt Ung4Reg, møteplass for ungdom på Ungdommens hus
- Drift av Frisklivsentral
- Oversiktsarbeid folkehelse/tverrsektoriell koordinering
- Samordning og bistand mellom kommunal og frivillig sektor
- Følger opp arbeidet med TV-aksjonen (Avtalt ansvar: Eidskog frivilligsentral)

Økonomiske endringer fra 2024 – 2027:

Sommeraktivitet for unge:

Sommerjobb for unge ble ikke gjennomført som tiltak i regi av kultur sommeren 2023. Dette pga. for lite bemanning til å løse oppgaven med rekruttering og oppfølging, samt avvikle ferie på avdelingen. I 2024 skal det utredes hvordan tilbudet om sommeren til barn og unge kan styrkes.

Dagsturhytta –Prosjekt i regi av Innlandet fylkeskommune:

Det søkes om spillemidler til formålet, inkludert et eget toalettbygg. For å være universelt utformet, er det nødvendig med en rampe. De kommunale kostnadene til prosjektet ser ut til å bli større enn først kalkulert. Kostnadsrammen må økes i forhold til vedtatt sum hvis EK skal fullføre prosessen. Det er fortsatt mulig å trekke seg ut av prosessen og takke nei til å få tildelt Dagsturhytte til kommune. Det er gjort en god jobb med forarbeid, inkludert vurderinger av ulike lokasjoner, valg av plass og grunnei tillatelse. Framtidig vedlikehold og ansvar for tilsyn og renhold er ikke avklart.

Total kostnad til innkjøp til dagsturhytte med vedovn og solcelle, rampe og grunnarbeid er beregnet til 1.332.344. Det søkes om spillemidler for 1/3 av kostnadene (444.115). Tilskudd fra stiftelse er 300.000. I tillegg kommer toalettanlegg som er beregnet til 150.000. Det søkes om 50.000 i spillemidler.

Den kommunale andelen er nå beregnet til ca kr 322.000,-, som er høyere sum enn tidligere vedtatt.

Det er i investeringsbudsjettet for 2024 avsatt kr 200.000,- til dette prosjektet. En politisk behandling kommer om videre prosess.

Teater i Glåmdal:

Teater i Glåmdal (TiG) er i dag et vertskommunesamarbeid mellom kommunene i regionen, inkludert Våler. Kongsvinger er vertskommune. Ifølge vedtektene skal teatret arbeide for at innbyggerne i regionen skal få et best mulig scenekunsttilbud, både som publikum og utøvere. Teateret skal både yte bistand og bidra til utvikling av scenekunstmiljøene i regionen, samt formidle og samarbeide om oppsetting fra Teateret Innlandet, frie grupper og annet. Teater i Glåmdal produserer teater i de sju kommunene gjennom egenproduksjoner, samarbeidsproduksjoner, gjestespill, pedagogisk virksomhet og konsulentvirksomhet. Økonomien er basert på et grunntilskudd på 4,2 kroner per innbygger, til sammen 205 000 kr (2023), og et tilskudd på 1,6 millioner kroner fra Innlandet fylkeskommune. I tillegg søker TiG om midler fra tilskuddsordninger til konkrete prosjekter via samarbeidspartnere. Teatret har noen egeninntekter gjennom billettsalg.

Foreslått sum er kr. 60.300.

Det må tas stilling til om den kommunale årlige avtalte andelen på 4, 2 kr skal økes til 10 kr pr. innbygger eller forbli uendret.

Bygningsvernrådgi verstilling v/Anno museum:

Modell for finansiering om lag som Oppland er lagt til grunn. Dette innebærer at Innlandet fylkeskommune dekker 40%, Anno museum 30% og resterende 30% finansieres av regionens kommuner basert på innbyggertall. Ved etableringen legges til grunn en årlig kostnad på 1 mill. og at de økonomiske tilskuddene deretter indeksreguleres etter KPI. Det legges til grunn at Innlandets bygningsvernrådgi verere samarbeider om kompetanse og nettverk slik at bygningsvernrådgi vererne inngår i et samlet faglig fellesskap Innlandet fylkeskommune legger faglig til rette for og finansierer. I utgangspunktet legges opp til en 3-års pilotperiode (2023-2025) som etter dette gjøres permanent med mindre det fattes beslutning om annet etter utløp av pilotperioden.

Ordnningen vil kun omfatte kommuner og privatpersoner i disse hvor det foreligger vedtak om andelsmessig kommunalt bidrag. Rådgi vereren skal bidra med et gratis dagsverk til privatpersoner og kommuner i spørsmål som gjelder fredede/vernede bygg og kulturmiljøer. Det innebærer, blant annet, at private eiere får en tilstandsvurdering som kan brukes videre i søknader om støtte fra Kulturminnefondet, Riksantikvaren, Stiftelsen UNI og andre relevante offentlige og private institusjoner. Rådgi vererne bidrar i tillegg til en god forvaltning av de de fredete kulturminnene, og Innlandet fylke er blant fylkene som er høyest prioritert ved tildelingen av tilskudd til freda bygninger i privat eie fra Riksantikvaren. Ordnningen kan bidra med nødvendig fagkompetanse på området.

Det må tas stilling til om det skal inngås en avtale om årlig sum pr. innbygger for å være med på denne ordningen.

Foreslått sum (basert på antall innbyggere beregnet til 6 032) er: 37.157

Mål for perioden 2024 – 2027

- Tilby et mangfold av kulturuttrykk gjennom arrangementer og faste tilbud
- Utvikle arenaer for helsefremmende aktiviteter, herunder biblioteket, kulturskolen, fritidsklubb på Ungdommens hus, Frisklivsentralen.
- Være bidragsyter i kommunens folkehelsearbeid, både på strategisk nivå og i praktisk tjenestetilbud
- Drive oversiktsarbeid innen folkehelse som grunnlag for kommunale planprosesser
- Sikre like muligheter for deltagelse i kultur- og idrettsaktiviteter, bl.a. gjennom tilskuddsordninger, kontingent-kasse, utlåssentralen BUA, og ulike gratis-arrangement
- Styrke samhandling og bistand til frivillige lag og foreninger
- Kulturminner i bruk er den beste form for vern, de er identitetsskapende og kan benyttes i profilering
- Økt tverrsektorielt samarbeid bl. annet gjennom tidlig innsats for livsvarig leselyst og -kompetanse
- Fortsette å individuell digital veiledning for seniorer og arbeide for å unngå digitalt utenforskap

Prosjektet Ung4Reg, Fritidsklubb som møteplass for ungdom

- Ungdommen i Eidskog har i en årrekke kommunisert at de mangler en møteplass for sin aldersgruppe. Som en reaksjon på det manglende tilbudet ble kulturavdelingen i 2020 en del av Helsedirektoratets Program for Folkehelse kalt Ung4reg. Ung4reg gav økonomisk mulighet over en 5-års periode, til å starte en prosess rundt ungdomsarbeidet. I 2020 gjennomførte kulturavdelingen via Kantar Norsk Gallup, en kartleggingsundersøkelse på ungdomsskolen. Ett av hovedfunnene viste behov for en møteplass innendørs tilpasset aldersgruppen.
- Arbeidet er forankret tverrsektorielt, og det er ansatt driftsansvarlig med midler fra Ung4reg. Det er tenkt at fritidstilbudet skal knytte til seg personale fra ungdomsskolen, som naturlig kjenner især utsatt ungdom. Foreløpig benyttes kun ansatte fra ulike områder innen kultur til å bemanne tilbudet. I driftsåret 2024 vil hovedfokus ligge på å etablere bruk, medvirkningsprosesser og utprøving av «innhold». Fritidsklubben «Ungdommens hus» skal være et uformelt og rusfritt sted for unge. Fortrinnsvis direkte etter skoletid. Etter de unges eget ønske skal fritidsklubben være et fristed for samvær, hvor man kan spise mat, gjøre lekser og "henge". Videre aktivitetstilbud skal de unge selv få ta initiativ til å medvirke til å utforme. Kulturavdelingen er tildelt midler fra Bufdir til etablering og drift i perioden 2023-2025.

Tyrielden Eidskog bibliotek

Skal fortsette å være et levende bibliotek med gode tall for besøk og bruk. I tillegg til tradisjonelle bibliotektilbud og aktiv formidling i tråd med den nasjonale formålsparagrafen, vil Tyrielden være en møteplass for samtaler, læring og kulturopplevelser. En av tjenestens prioriterte områder for perioden er digital veiledning for seniorer, i tråd med reformen Leve Hele Livet. En annen er tidlig innsats rettet mot leselysttiltak for småbarn og deres foresatte. Samarbeid med Helsestasjon og logoped er startet opp. Prosjektmidler fra Nasjonalbiblioteket er tildelt. Tilbudet om «meråpent bibliotek» utenom åpningstid gjør det lettere for ulike brukergrupper å bruke biblioteket, og det vil særlig legges til rette for studenter og andre som trenger et rolig sted for konsentrasjon.

Eidskog kulturskole

Kulturskolebygget er nyrestaurert, og kulturskolen legger til rette for økt sambruk og samarbeid om tilbud, især til den nyetablerte møteplassen for ungdom ved Ungdommens Hus. Kulturskoletilbudet vil fortsette å rette seg mot et bredere publikum gjennom ulike samarbeid og tilbud. Scene Sør ønskes brukt til arrangement og konserter i større grad enn i dag. Undervisning tilbys både enkeltvis og i grupper. Mange grupper bruker bygget til kulturformål i tillegg til elevene.

BUA

Vil være en utlånsordning med et bredt utvalg av utstyr til ulike aktivitetstyper. Hovedmålsetningen er å bidra til at unge i Eidskog kan delta på aktiviteter uavhengig av økonomisk status. Kulturavdelingen er tildelt Bufdir-midler for drift i et 3-års perspektiv (2023-2025).

Frisklivssentralen

Frisklivssentralens tilbud er en del av de kommunale lærings - og mestringstilbudene som bidrar til å utjevne sosiale ulikheter. Frisklivssentralen vil satse videre spesielt på gruppetilbud, som har gjennom årene vist seg effektive for deltagerne (eks; golfprosjekt, heste-gruppe og friluftsliv). Friskliv vil i perioden bidra inn i reformen Leve Hele Livet innenfor konseptet Sterk og Stødig for seniorer. Tjenesten har inntil nå årlig mottatt eksterne tilskudd, og man fortsetter å søke videre for kommende periode.

Samordning kommunal og frivillig sektor

Eidskog kommune har et rikt organisasjonsliv og kjennetegnes av et høyt antall lag og foreninger. I kommunens registrering finnes om lag 85 organisasjoner, som legger ned en stor innsats som skaper et rikt nærmiljø. Stilling som frivilligkoordinator i 50 % (vedtak K042/17) var ment for å legge til rette for å videreutvikle en helhetlig frivillighetsoppfølging. Stillingen er kuttet som en del av den generelle nedbemanningen. Flere av organisasjonene opplever utfordringer knyttet til økonomi, lokaler, rekruttering og synlighet. Disse områdene vil danne grunnlag for arbeidsoppgaver og satsningsområder i perioden.

Kulturminneforvaltning

Det vil i perioden arbeides med punkter i henhold til handlingsdelen (2022-2025) tilhørende kulturminneplan (2018-2025). Det prioriteres samarbeid med Anno Museum og lokale/regionale organisasjoner. Det vil prioriteres arbeides videre med Den Wingerske Kongeveg og Pilgrimsleden.

Brennastua på Morokulien: Det er blitt utarbeidet en tilstandsrapport på bygget som gir grunnlag for vurdering av vedlikehold og investering. Det bør i tillegg utarbeides plan for aktiv bruk av bygget.

Fredsplassen Morokulien: Kulturavdelingen forutsetter at skjøtselsplan utarbeidet i forbindelse med Interregprosjekt Restaurering av Fredsmonument følges opp under perioden av teknisk fagpersonell.

Avdeling 106 – Digitalisering

Tjenesteområdet er organisert i følgende områder:

IKT
Dokumentsenter
Innkjøp
Sosiale medier
Politisk sekretæriat

Ansvarsområder:

- Drift av kommunens IT systemer
- Innkjøpsavtaler – både gjennom RIIK og i egen regi
- Saksbehandling skjenke og tobakksbevillinger
- Arkivtjenester og fordeling av post
- Hjemmeside og sosiale medier
- Politisk sekretæriat
- Produksjon av videoopptak fra kommunestyremøter
- Valggjennomføring

Økonomiske endringer

Digitalisering

Planlagt digitalisering av byggesaksarkivet er satt på vent grunnet den økonomiske situasjonen kommunen er i. Alle digitaliseringsprosjekter må vurderes grundig i forhold til gevinstrealisering, da det ikke er budsjettert med midler til dette formålet. Budsjettet for 2024 er redusert ned til vanlig drift av kommunens IT systemer og maskinvare, og har dessverre ikke rom for hverken investeringer i ny programvare eller digitalisering av gamle papirarkiver.

Utfordringer

Vi arbeider kontinuerlig med IT sikkerhet, og våre systemer er under stadig fornyelse, og oppgraderinger til nye versjoner og løsninger. I dagens verdensbilde gjøres dette raskere og oftere enn tidligere. Dette er krevende for ansatte som til stadighet må lære nye ting i forhold til sikkerhet og nye programmer, men digitaliserer og forenkler også arbeidsoppgavene. Vi som kommune er avhengig av at de ansatte mesterer å bruke digitale verktøy på snart alle områder, samt at de har vilje og kompetanse til å endre/lære nye arbeidsmetoder.

Systemene, rutine og opplæring av ansatte er designet for å redusere risiko for at personopplysninger kommer på avveie. Vi kan likevel aldri være helt sikre på at ingen ting skjer, men det jobbes kontinuerlig for at vi ikke skal ha noen hendelser.

Digitalisering av flere oppgaver medfører forenkling av arbeidsprosesser, men også potensielt økt risiko for uønskede hendelser.

Innkjøp.

Det har vært noe utrygghet i forhold til bemanning i RIIK.

Vi har opplevd lite faglig støtte og at vi har måttet gjøre flere store anbud selv, da det ikke har vært ledig kapasitet på RIIK. Vi håpet at rekrutteringen av både leder og medarbeider ville redusere ulempen for kommunene, slik at fremtidige økonomiske konsekvenser og forsinkelser kan unngås, samt at de klarer å yte kommunene god faglig støtte. Det har så langt ikke skjedd. Nå har også ny leder i RIIK sagt opp og ny rekruttering gjennomføres.

Mål for perioden 2024 – 2027

Digitaliseringsavdelingen skal til enhver tid jobbe for å forbedre og forenkle arbeidsprosesser i hele organisasjonen, gjennom fokus på digitale løsninger.

- Det skal fortsatt fokuseres på Ikt sikkerhet og personvern.
- Det arbeides med stadige oppgraderinger av programvare samt overgang til flere digitale løsninger i hele organisasjonen. Det er viktig at vi investerer i digitale løsninger som på sikt kan gi kommunen ledig kapasitet til å håndtere andre/flere oppgaver i takt med samfunnsendringene.
- Vi fortsetter arbeidet med innkjøpsavtaler både gjennom RIIK og i kommunal regi.
- Hele avdelingen blir involvert i gjennomføringen av valgene i 2025 og 2027.
- Vi ønsker å digitalisere flest mulig papirarkiver som er i daglig bruk, hvor byggesaksarkivet er første prioritet.

Årsverksendringer/sykefravær

SENTRALADMINISTRASJON	2020	2021	2022	2023
	31.des	31.des	31.des	31. okt
Antall faste årsverk	36,0	36,8	36,8	39,2
Antall midlertidige årsverk	0,1	1,2	3,1	2,7
Sum faste og midlertidige	36,1	38,0	39,9	41,9
Sykefravær	3,2	4,0	3,2	3,3

Lærlinger

Kommunens plan for lærling-inntak er følgende:

FAG	2021	2022	2023	2024
IKT	1	1	1	2
Barne- og ungdomsarbeider	4	4	4	4
Helse	11	12	12	12
Institusjonskøkk	1	1	1	0
TOTALT	18	18	18	18

Det er HR-avdelingen som utlyser lærlingestillingene, og bistår avdelingene underveis i rekrutteringsprosessen. HR-avdelingen har det overordnede ansvaret for å følge vedtatt lærlingepan.

På grunn av endret utdanningsmønster innen yrkesfag, så opplever kommunen færre og færre som søker seg lærlingplass. Dette har medført at kommunen ikke har klart å oppfylle intensjonen om 3 lærlinger pr 1000 innbygger etter 2018. Dette er et moment som må tas med til vurdering i økonomiplanperioden, men dersom man ser på kompetansebehovet innen helse i årene fremover, så bør målsettingen innenfor helse opprettholdes.

I tillegg til lærlinger så tilbyr kommunen fortløpende fagbrev på jobb for de som er aktuelle og motiverte for det.

7. TEKNIKK, PLAN OG MILJØ

7.1 ØKONOMI

	Regnskap 2022	Budsjett (endr) 2023	Årsbudsjett 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
Teknikk, Plan og Miljø						
201 EIENDOMSFORVALTNING	21 087	22 911	16 998	16 909	16 899	16 923
202 PLAN/BYGGESAK	12 251	11 971	12 811	12 793	12 781	12 811
203 ADMIN SAMFUNN	11 055	7 079	7 578	7 050	7 048	7 053
204 RENHOLD/VASKERI	11 114	11 161	11 960	11 929	11 909	11 960
205 BRANN OG FEIERVESEN	7 801	7 386	8 766	8 766	8 766	8 766
207 LANDBRUK	1 354	973	306	296	289	306
TOTALT	64 661	61 481	58 420	57 743	57 692	57 820

(I 1000 kr)

7.2: Økonomiske endringer 2024

De økonomiske utfordringene kommunen står ovenfor rammer også enheten teknikk, plan og næring, dette til tross for at enheten historisk alltid leverer i henhold til fastsatte budsjetter. At Norge er inne i en «dyrtid» merkes spesielt gjennom store økninger av kostnader for de tjeneste kommunen kjøper av andre, dette være seg forsikringer, kjøp av kjemikalier, drivstoff eller andre tjenester kommunen er avhengig av å kjøpe for å kunne levere de lovpålagte tjenestene for sine innbyggere.

For at kommunens totale budsjett skal komme i balanse, er dette avhengig av at enheten teknikk, plan og næring også tar sin del av kuttene. Dette er gjort gjennom en reduksjon i alle ikke lovpålagte oppgaver samt en økning i gebyrer/ priser der vi finner dette forsvarlig, dette for å prøve å opprettholde tjenestenivået på de lovpålagte oppgavene.

Det er i tillegg lagt inne en reduksjon tilsvarende 2 hele stilling i administrasjonen for enheten, dette er 1 hel stilling i eiendomsforvaltning og 1 hel stilling innenfor landbruksrådgivning. En slik reduksjon av enhetens ressurser vil helt klart gå ut over tjeneste nivået mot innbyggerne, spesielt kutt i landbruksrådgivningen er bekymringsfullt. Kommunens oppgaver og kompetanse, spesielt innenfor viltforvaltning som er en lovpålagt oppgave vil stå ubemannet og være en mangelvarer. Disse kuttene gir en reduksjon i administrative ressurser i enheten tilsvarende nesten 30 %, kommunens satsning på næringsutvikling, salg av tomter og andre ikke lovpålagte oppgaver vil derfor også bli kraftig redusert som følge av disse kuttene. Redusering av administrative ressurser på ca. 30 % er alvorlig, spesielt hvis

Eidskog kommunen ønsker å fremstå som en kompetent kommune med egne ressurser i egen kommune innenfor alle de lovpålagte forvaltningsoppgavene. Resultatet av stadig nedskjæring er dårlig tjenestetilbud for innbyggerne, kjøp av tjenester av andre for å opprettholde lovkravene og ikke minst større arbeidsbelastning for de ressursene som er igjen.

Det er ikke lagt inn noe betydelig med reduksjon av overføringer av tilskudd/ driftsmidler til tjenester utenfor kommunen da det har vist seg over tid å ikke være noen politisk vilje til å vurdere dette området. Men det er gjort noen små kutt også på dette området som er mer omtalt under pkt. Avdeling 203 Admin. Teknikk, plan og næring.

Noen hovedtall:

- Strøm, budsjettet er halvert i forhold til 2023 ihht. estimat fra Fjordkraft
- Forsikringer justeres opp med 12,75%/ år basert på prognose fra Waco
- drivstoffkostnader etc. er justert opp til dagens faktiske nivå.
- Det er lagt inn en 6% økning for leie av boliger¹.
- Generell prisøkning på +6,5 %
- Det ligger inne en økning på div. byggesaksgebyrer på 6,5 %
- Vedlikeholdsbudsjettet er økt med 6 % grunnet generell prisoppgang²
- Det ligger inne forslag om økning i kr/kwh vedr. salg av energi til ESAS på 76 %, fra kr 0,25 kr/kwh til 0,44 kr/kwh⁴

Antall årsverk/sykefravær

TEKNIKK, PLAN OG NÆRING	2020	2021	2022	2023
	31.des	31.des	31.des	31.okt
Antall faste årsverk	40,7	39,3	38,7	42,0
Antall midlertidige årsverk	0,2	0,0	0,0	0,0
Sum faste og midlertidige	40,9	39,3	38,7	42,0
Sykefravær	6,0	7,6	10,1	8,9

Økningen i antall årsverk fra 2022 til 2023 skyldes ansatte innenfor renhold i avdeling 204 med tilkallingsavtale som har stått i denne form for avtale mer enn tre år. Det kan etter §14.9 AML derfor stille krav om fast ansettelse som etter forhandlinger med kommunen er realisert for den enkelte.

Det er i budsjettet for 2024 tatt ned 1 årsverk innenfor administrasjonen og 1 årsverk innenfor landbruksforvaltningen. Det er i budsjett 2024 lagt inn en ny hel stilling innenfor fagområde spredt avløp med virkning fra 1. januar 2024, denne stillingen lønnes over gebyrer i eget selvkostområde.

Mål for perioden 2024-2027

Avdeling 201 Eiendomsforvaltning

Eiendomsforvaltningen vil fortsette sitt fokus på energisparende tiltak også gjennom 2024. Det er viktig at det blir tatt grep som over tid vil gi innsparende effekter for kommunen, dette er tiltak som etablering av energibrønner, skifte ut gamle lyskilder til LED- belysning, skifte av gamle ventilasjonsanlegg og se på muligheten for etablering av solcelle anlegg på kommunale bygg.

Prioriterte oppgaver gjennom 2024 utover ordinær drift vil være blant annet rehabilitering av fasadene på følgende bygg:

- Skotterud Skole
- Hjemmesykepleie fløy ved Helsetunet
- Matrandevegen
- Rømningsvei Eidskog Rådhus

Eiendomsforvaltning skal vil fortsatt kontinuerlig vurdere fremtidige behov og bruk av eiendomsmassen, samt løpende vurdere salg og utvikling til andre formål. Det er et mål å få mest mulig arealeffektiv eiendomsmasse, slik at driftskostnadene holdes på et så lavt mulig nivå som mulig.

Det er i budsjettet for 2024 lagt inn en økning i vedlikeholdsbudsjettet og kjøp av tjenester for vedlikehold av kommunens bygningsmasser på 6% tilsvarende KPI.

Avdeling 202 Plan og Byggesak

Kart og oppmåling samt Byggesaksavdelingen

Fortsatt stort fokus også i 2024 på gjennomføring av ajourføring og kvalitetsheving av bygnings- og eiendomsinformasjonen i matrikkelen i samarbeid med blant annet Kartverket for å sikre til enhver tid mest mulig oppdatert matrikkel.

Innenfor byggesak har vi fortsatt en ambisjon og et mål om å være en trygg og effektiv tjeneste. Det settes som mål at minst 5 % av alle byggesaker som blir behandlet skal følges opp med tilsyn selv om vi ser at det kan bli utførende med knappe ressurser. Div. byggesaksgebyrer økes med opptil 6,5% på enkelte tjenester, kommunen vil fortsatt være en av de billigste kommunene i regionen på byggesak.

Kommunale veger

Eidskog kommune skal ha et aktivt forhold til sine veger med mål om å opprettholde den store aktiviteten også i 2024

I vedtatt handlingsplan for veg er det satt opp følgende tiltak i 2024 utover ordinær drift:

- Hallbekken i samarbeid med Kroksjøen. Masseutskifting og asfaltering av 400 meter med veg.
- Skogfaret. Masseutskifting og asfaltering av 270 meter med veg.
- Stubben. Masseutskifting av asfaltering av 80 meter med veg.

Avdeling 203 Admin. Teknikk, plan og næring

Det meste av tilskudd videreføres med kun mindre justeringer i 2024.

Avdeling 204 Renhold og Vaskeri

Avdeling 204 er en ny avdeling som tidligere lå under 201, her er renhold og vaskeriaktiviteten i kommunen skilt ut for tydeligere å synliggjøre denne siden av driften i kommunen.

Økningen fra 2023 skyldes i stor grad økte kostnader knyttet til innkjøp av renholds artikler og forbruksmateriell, først og fremst vaskemidler til vaskeriet.

Avdeling 205 Brann og Feiervesen

Den daglige administrasjon av tidligere Eidskog Brann- og Feiervesen ledes av Glåmdal Brannvesen IKS med ansvarlig brannsjef Arnfinn Strømstad.

Det er i budsjettforslaget fra kommunen for 2024 tatt utgangspunkt det opprinnelige budsjett 2023 + en deflator på 4,3 % inkludert følgende tiltakene; kompensasjon lønnsoppgjør kr. 1 020 000, og endring av brannordning i Eidskog på kr. 700 000

Dette i tråd med referat fra eierdialog datert 25.10.23

Avdeling 207 Landbruk

Landbruk

Landbruksplanen 2018 – 2023 legges opp til revidering i løpet av 2024 med årlige handlingsplaner med bakgrunn i satsingsområder i planperioden. Som et resultat av at landbruksavdelingen har måtte kutte i administrative ressurser tilsvarende 1 hel stilling vil det for 2024 ikke være mulig å fortsette satsing på næringsutvikling innen lokalmat og arbeid med samhandling og fellestiltak i egen kommune. Denne avdelingen har måtte tåle en tvungen reduksjon av administrative ressurser over to år fra 4 årsverk ned til 2,2 årsverk fordelt på følgende fagområder:

- Skog/ viltforvaltning 0,7 årsverk

- Jordbruk 1,5 årsverk

Kommuneskogen

I hovedtrekk følger hogstforslaget økonomiplanen for kommuneskogen. I 2019 fikk kommuneskogen en ny skogbruksplan som vil danne grunnlaget også for den nye økonomiplanen inn i 2024, det er budsjettert med et pluss resultat på kr 1 600' for kommuneskogen³.

Merknader

¹ Leieinntekter. Fremst omsorgsboliger og videre utleie av boliger som kommunen leier av Boligstiftelsen. Leieinntektene er i budsjettet justeres opp med kpi 6%/ år.

Det er i tillegg sett på sammen med helse og omsorg prissetting av Koppangtunet og Skotterudtunet. I budsjettforslaget ligger det inne forslag om å øke denne husleien med 2 000 kr pr. mnd. for alle nye leietagere. Det legges opp til aktiv rådgiving vedr. muligheter for å søke bostøtte for alle beboere med svak økonomi.

² Hvis man ønsker å beholde nåværende "kvalitet" på vedlikehold må summen justeres opp hvert år med minimum kpi. Kommunen har fortsatt et stort etterslep på vedlikehold (f.eks. tekniske anlegg, ventilasjon og automatikk).

Ev saldering av denne posten vil resultere i mer etterslep på vedlikehold og mindre muligheter til å få lavere fremtidig energiforbruk.

³Det er planlagt å avvirke 10 000 m³ med sluttavvirkning og 3 000 m³ med tynningsvirke i 2024.

⁴Avtale om salg av energi til ESAS gikk ut i 2016, det er ikke blitt fremforhandlet noen ny avtale etter dette. Avtalen innebar salg av energi til kr 27,5 øre/ kwh t.o.m 10 mill. kwh og 17 øre/ kwh utover 10 mill. kwh. Dette har de siste årene gitt en snitt pris på kr 24,6 øre/ kwh for levering av energi til ESAS. Selvkost for produksjon av energi har for kommunen ligget på kr 42 øre/ kwh de siste to årene. Dette vil si at kommunen selger med tap tilsvarende ca 17,4 øre pr. kwh kommunen selger til ESAS, noe som kan bli oppfattet som driftsstøtte. En slik driftsstøtte er i strid med EØS- regler for offentlig støtte. Snittpris til private var for 2022 på kr 1,10 pr/kwh.

Budsjettforslaget er på minimum selvkost pr. kwh til ESAS fra 01.01, men dette fordrer god eierstyring gjennom å ta initiativ til forhandlinger med ESAS.

8. OPPVEKST OG LÆRING

8.1 ØKONOMI

	Regnskap 2022	Budsjett (endr) 2023	Årsbudsjett 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
Oppvekst og Læring						
301 MAGNOR SKOLE	14 441	14 641	13 148	12 270	12 266	12 276
302 SKOTTERUD SKOLE	22 017	23 507	21 563	20 310	20 304	20 319
303 EIDSKOG U-SKOLE	27 659	24 442	21 875	20 253	20 251	20 257
304 PPT-TJENESTEN	6 665	5 082	5 521	5 257	5 249	5 269
305 HELSESTASJONSTJENESTER	3 653	3 166	3 987	3 978	3 972	3 987
306 BARNEVERN	20 924	18 469	16 029	15 005	14 994	15 022
307 ADMIN OPPVEKST OG LÆRING	20 603	15 999	19 991	15 987	15 984	15 991
308 MAGNOR BARNEHAGE	9 257	7 565	9 774	9 242	9 223	9 271
309 SKOTTERUD BARNEHAGE	18 267	17 378	17 420	16 867	16 834	16 916
310 FLYKTNING	4 355	6 721	7 887	7 883	7 253	7 258
TOTALT	147 842	136 969	137 197	127 053	126 330	126 566

(I 1000 kr)

8.2. Økonomiske endringer 2024

Virksomhet for oppvekst og læring har budsjettert for en total driftsramme som er på samme nivå som budsjett for 2023. Det er et nedtrekk på kr 2 000 000:- i grunnskolen, samme nivå i Familiens hus, mens barnehagen har en økning på 2 000 000 sammenliknet med 2023.

Som vi ser av tabellen under fortsetter det totale barnetallet å synke i kommunen. Andelen av befolkningen som er i alderen 0-17 år i kommunen er 15,1%. Innlandet fylke har en andel på 18,2% og landet har 20,4%. De siste 7 år (inklusive 2023) er det født 42-43 barn i gjennomsnitt i Eidskog. Ifølge SSB sine framskrivninger fram til 2050, vil Eidskog ligge på mellom 240 og 250 barn i alderen 0-5 år. Med utgangspunkt i disse framskrivningene kan vi anta at ett årskull i framtiden vil bestå av i gjennomsnitt 40-42 barn.

Personer						
K-3416 Eidskog		2019	2020	2021	2022	2023
	0-5 år	268	275	251	261	249
	6-15 år	571	555	554	532	549

For å møte de synkende barnetallene foreslås det i budsjettet for 2024 at vi ser over strukturen i grunnskolen (jf. Sak K-029/21) og kutter budsjettet for grunnskolen med kr. 6 000 000 for 2024. Kuttene har tatt utgangspunkt i lærertetthetsnormen (se tabell senere i dokumentet) og grunnskolesatsen sammenliknet med Kostragruppe 4. Økonomiplanen for årene 2025-2027 gjenspeiler at de kuttene vi foreslår i 2024 vil få helårsvirkning i 2025. Da vil grunnskolen få en grunnskolesats i 2025 tilsvarende KOSTRA gruppe 4 medregnet en kommunal deflator på 5% for 2023 og 2024. I dag ligger grunnskolesatsen i Eidskog ca. kr. 12 000 høyere pr. elev enn KOSTRA gruppe 4. Samtidig som antall barn i kommunen synker ser vi at andelen barn med behov for hjelpetiltak øker. For å motvirke denne økningen legger vi opp til et aktivt forebyggende arbeid på tvers av fag. Dette krever tid og ressurser til å treffes tverrfaglig på alle nivå. I forslag til budsjett 2024 og økonomiplan 2025-2027 kommer dette til uttrykk gjennom at kuttene primært er tenkt i form av strukturendringer i grunnskolen og ikke med mange små kutt.

Tjenestene grunnskole og skolefritidsordning har en økonomisk ramme som er kr. 2 000 000 lavere enn i 2023. Kuttet er primært tenkt gjennom årsverksnedgang på alle skoler. Det planlegges også for fådeling av klasser på Magnor skole fra høsten 2024.

Oversikt over lærertetthetsnormen pr. oktober 2023:

2023/2024				Antall årsverk mer enn minstekravet
Skole/årstrinn	1.-4. trinn	5.-7. trinn	8.-10.trinn	
Eidskog ungdomsskole			15,6	3,4
Magnor Skole	10,7	11,4		3,2
Skotterud skole	13	39,5		-1,5
Totalt				5,1

Inkludert i budsjettet:

- Ivaretagelse av lærertetthetsnormen pr. januar og august.
- Videreføring av lokalt vedtatt timetallsøkning tilsvarende 38 årstimer for 1.-6. års trinn i engelsk.
- Videreføring av lokalt vedtatt timetallsøkning tilsvarende 76 årstimer for 1.-3. års trinn i norsk og matematikk.
- Leksehjelpsordning etter skoletid for ungdomsskoleelever en ettermiddag pr. uke.
- Videreføring av gratis leirskole i lys av inkluderingsperspektivet og gratis-skole-prinsippet.

Kutt i budsjettet:

- 3 årsverk fordelt på 2 lærerårsverk og 1 årsverk fagarbeider/assistent fra 1. august 2024.
- Fådeling av klasser på Magnor skole fra 1. august 2024.

SFO

Fra 1. august 2023 ble det innført 12 timer gratis SFO for elever på 1. trinn og 2. trinn. Dette har medført at andelen barn på 1. og 2. trinn som benytter tilbudet har økt fra 30,5% i skoleåret 21/22 til 83,9% i innværende skoleår.

Totalt er det 51,8% av elevene i 1.-4. trinn som benytter seg av tilbudet inneværende år.

Dette viser at pris spiller en stor rolle for at foreldre skal benytte seg av SFO-tilbudet. I budsjettet er det innarbeidet inntektsgradert foreldrebetaling for SFO.

Administrasjon har en økonomisk ramme som er lik rammen for 2022. Det er en nedjustering i skoleskyss, pga. færre barn og billigere reiser. Det er lagt inn en liten økning i tilskudd til private barnehager og til elever som fullfører skoleplikten i andre kommuner.

Tjeneste barnehage har en økonomisk ramme som er kr. 2 251 000 høyere enn 2023. Økningen skyldes behov for midlertidig økning i antall plasser under våren 2024 og for å tilrettelegge for barn som er bosatt i kommunen under 2022 og 2023.

Inkludert i budsjettet:

- Grunnbemanning på 3,4 årsverk pr avdeling med 18 plasser.
- Ekstra ressurser til utvidet avdeling og oppfølging av enkeltvedtak.
- Ekstra ressurser til tilrettelegging for bosatte barn.

Familiens hus

Tjenesten i Familiens hus har en ramme som er lik som 2023. Det er foreslått nedtrekk i barnevernstjenesten med 1 årsverk fra 1.8.2024. Dette er sett opp mot kostnadene i tjenesten sammenliknet med KOSTRA gruppe 4. Pr 2022 bruker Eidskog ca. kr 7 000 mer i barnevernstjenesten pr barn i aldersgruppa 0-17 år sammenliknet med KOSTRA gruppe 4.

Helsestasjonen har økt med 1 årsverk, jf. Sak K-035/23.
PPT opprettholder antall årsverk på samme nivå som i 2023.
Flyktningetjenesten er tenkt videreført med 2,95 årsverk.

For å møte framtidens krav og forventninger er det viktig at tjenestene i Familiens hus omstiller seg slik at vi kan bruke kompetansen i tjenesten på en best mulig måte.

Inkludert i budsjettet:

- Videreføring av dagens utgifter til tiltak i og utenfor hjemmet
- Økning med 1 årsverk helsesykepleier, jf. Sak K-035/23
- Bosetting av 45 flyktninger i 2024.
- Videreføring av 2 årsverk innenfor psykisk helse til barn og unge.

Kutt

- 1 årsverk i barneverntjenesten fra 1.8.2024.
- 0,5 årsverk kutt i Flyktningetjenesten fra 1.1.2024.

Årsverksendringer

OPPVEKST OG LÆRING	2020	2021	2022	2023
	31.des	31.des	31.des	31.okt
Antall faste årsverk	131,9	135,4	139,5	140,5
Antall midlertidige årsverk	15,0	11,2	13,6	26,8
Sum faste og midlertidige	146,9	146,6	153,2	167,2
Sykefravær	4,5	5,1	7,1	6,2

Faste: Økningen skyldes overflytting av årverk fra helse til oppvekst.

Engasjement: Økningen skyldes ressurser i forbindelse med oppfølging av enkeltvedtak, tilrettelegging for barn/elever og bosetting av flyktninger. 5 av årverkene er finansert gjennom prosjektmidler og av andre kommuner.

Mål for perioden 2024-2027

Å" bryte sirkler" og legge til rette for bedre folkehelse og god livsmestring

Nasjonale- og internasjonale undersøkelser med påfølgende analyser av resultatene i skolene ble viet sterkt fokus fra starten av 2000-tallet. Funn her viser at det norske utdanningsløpet er av de mest sosialt reproduserende systemene i verden.

Vi har både internt i kommunen og i regionen arbeidet bevisst rundt dette siden 2016. Vi vil fortsette med dette arbeidet sett opp de nye nasjonale styringsdokumentene i skole, barnehage, barnevern og velferdstjenestene for å skape en mere inkluderende praksis og bedre vilkår for livsmestring blant våre barn og familier.

Langsiktige målsettinger:

Enhet for Oppveksts langsiktige målsetting:

Å bidra til «utdanning – arbeid – inntekt», som er de viktigste indikatorene for god folkehelse ifølge Folkehelseinstituttet og vil øke sannsynligheten for at våre barn opplever livsmestring.

Bidraget kan konkretiseres ved å legge til rette for at unge «Eidskog borgere» ruster seg best mulig for å realisere seg selv til beste for samfunnet, der «Kunnskapssamfunnet» er den rådende samfunnsformen.

Innenfor barnehage og grunnskolefeltet omsettes målsettingen i følgende kommunale målområder:

1. Leseferdigheter
2. Regneferdigheter
3. Gjennomføring i videregående skole
4. Læringsmiljø
5. 21. århundrets ferdigheter

Dette er målområder som forskning viser øker sjansen for at barn og unge opplever god livsmestring.

Den enkelte barnehage og grunnskole konkretiserer med bakgrunn i kartlegging ved den enkelte avdeling, sine målsettinger innenfor målområdene. Der tiltak for måloppnåelse utarbeides gjennom kunnskapsbasert og forskningsinformert analyse.

Enhetens støttefunksjoner deler samme målsetting, der arbeidet fokuseres omkring «å fange opp og følge opp». Det vil si å bistå til systematisk å støtte familie, barnehage og skole til å tilrettelegge for en best mulig utvikling for det enkelte barn som har behov for dette. Bistanden skal gjennomføres etter prinsippet om tidlig, tverrfaglig og målrettet innsats.

Måloppnåelse tydeliggjøres på lang sikt gjennom:

- Høyere gjennomføringsgrad i videregående skole.
- Høyere utdanningsnivå.
- Lavere andel arbeidsledige.
- Lavere andel unge, passive sosialhjelpsmottakere.

Måleindikatorer for kvalitet:

- Kartlegginger-/observasjoner.
- Faglige kartleggingsprøver.
- Nasjonale prøver.
- Elevundersøkelsen, Foreldreundersøkelsen og Lærerundersøkelsen.
- «Trivselsundersøkelser»
- Standpunktskarakterer, eksamenskarakterer, grunnskolepoeng.
- Overføring til videregående skole.
- Gjennomføringsevne i videregående skole.

Utfordringer

Virksomhetens utfordring vil være å kunne holde søkelyset på det kvalitative tilbudet i en periode med mer krevende økonomiske rammer, parallelt med en bevaring og utvikling av kompetansen til de ansatte som skal yte tjenester.

Som det kommer fram i økonomiplanperioden 2025 – 2027, vil forventede økonomiske rammer være særlig krevende for kommunen og dermed virksomheten, i kommende periode. Situasjonen krever en nøye gjennomgang og omstilling av tjenestene. Omstillingsprosessen vil være knyttet til ytterligere gjennomgang og reduksjon av årsverk, der tjenestenes volum og struktur må være en del av prosessen.

I krevende tider er det svært viktig å holde fast ved kunnskapsbasert og forskningsinformert praksis. Fokusområdene for arbeidet i virksomheten vil følgelig være i forlengelsen av foregående år, men der forventning må avstemmes med de følger en omstilling vil få.

Fokusområder 2024-2027

Eidskog kommune skal arbeide for en inkluderende praksis innenfor tjenestene i oppvekst og ha barnehager og skoler med god kvalitet.

MÅL:

- Alle barn og unge skal bli møtt av tjenester som ser dem som hele mennesker med ulike styrker og behov
- Det skal tilrettelegges for godt samarbeid mellom tjenestene og foresatte for å styrke barnets livsmestring
- Barn og unge skal oppleve inkludering og mestring
- Det skal jobbes for et godt læringsmiljø og god faglig utvikling for alle – en ressursgruppe sørger blant annet for å forebygge og tilrettelegge for dyslektikere.
- Barn med særskilte behov skal få kvalitetssikrete tiltak
- Det skal jobbes for gode overganger mellom barnehage, grunnskole og videregående skole
- Skolegårder skal tilrettelegges for aktiviteter i tråd med barn og unges interesser
- Utvikle gode støttetjenester i skolen og for ansatte i barnehage og skole

Eidskog kommune skal arbeide for god samhandling mellom alle tjenester som berører barn, unge og familier.

MÅL:

- Eidskog kommune skal prioritere tidlig innsats og helhetlig hjelp til barn og familier
- Det skal tilbys foreldrestøttene tiltak til alle familier.

- Det skal arbeides med å utjevne sosiale ulikheter i barn og unges oppvekstmiljø.
- Det skal legges til rette for oppvekstmiljø som fremmer fysisk og psykisk helse
- Tjenester skal gis ut fra en lav terskel
- Ansatte skal benytte handlingsveileder i arbeidet fra bekymring til handling og oppfølging av tiltak skal registreres og evalueres.

Eidskog kommune skal jobbe for å gi barn trygge møteplasser og aktiviteter på fritiden i deres oppvekstmiljø

MÅL:

- Barn og unge skal oppleve likeverdige og tilgjengelige fritidstilbud uavhengig av hvilken del av kommunen de er bosatt i.
- Barn og unge skal oppleve at kommunen og frivillige samarbeider om fritidstilbud
- Alle barn og unge skal, uavhengig av foresattes økonomi og levekårsutfordringer, få tilbud om å delta i fritidstilbud og på møteplasser for ulike kulturelle aktiviteter
- Alle barn og unge skal oppleve at møteplasser er tilgjengelige og inkluderende.
- Eidskog kommune skal arbeide aktivt med kriminalitetsforebygging.

9. HELSE OG OMSORG

Helse- og omsorgstjenesteloven § 3-1 bestemmer at kommunen har plikt til å yte nødvendige tjenester til alle som oppholder seg i kommunen.

Pasienter / brukere har rett til nødvendige og forsvarlige helse- og omsorgstjenester fra kommunen jf. pasient og brukerrettighetslovens § 2-1 a.

Forsvarlighetskravet setter rammer for tjenestetilbudets utforming og organisering, omfang av tjenester og tidspunkt for iverksettelse av tjenester.

Forvaltningsloven gjelder for kommunens helse og omsorgstjenester. For tjenester etter helse – og omsorgstjenesteloven §§ 3-2 første ledd nr. 6 3-6, og 3-8 gjelder forvaltningslovens regler om enkeltvedtak jf. pasient- og brukerrettighetsloven § 2-7 andre ledd.

9.1 ØKONOMI:

	Regnskap 2022	Budsjett (endr) 2023	Årsbudsjett 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
Helse og omsorg						
401 HJEMMEBASERT OMSORG	79 959	66 593	73 878	73 710	73 599	73 878
402 EIDSKOG HELSETUN	60 989	56 732	60 915	60 761	60 659	60 915
403 BOLIGTJENESTEN	48 428	37 855	42 453	42 255	42 124	42 453
404 ADMIN HELSE OG OMSORG	2 475	1 244	-660	-677	-689	-660
405 LEGESENTER/FYSIOTERAPI	19 239	12 901	20 032	20 006	19 989	20 032
406 PSYKISK HELSE OG RUS	15 302	8 742	15 992	15 943	15 911	15 992
TOTALT	226 393	184 068	212 609	211 999	211 592	212 609

(I 1000 kr)

9.2 Økonomiske endringer 2024

Virksomhet for helse- og omsorg har totalt sett en økning i driftsramme for 2024 som er kr 28 500 000,- høyere enn i 2023. Økningen skyldes i hovedsak lønnskostnader, kostnader i forhold til lønnsoppgjør og generell prisstigning, fastlegesituasjonen samt kostnader forbundet med leasing av biler og -multidosedispensere. Økningen av fastlønn er gjennomgått og kvalitetssikret sammen med leder for HR og økonomisjef.

Som for budsjett 2022 og 2023 har vi et lavere grunnlag for refusjoner enn tidligere år. Til tross for et optimistisk anslag anser vi at dette vil utgjøre en reduksjon på kr 3 000 000,- for 2024.

Brukerbetaling er budsjettert med en økning på 6,5 %.

Salg fra Helsetunets kjøkken er stipulert med bakgrunn i erfaringstall fra 2023. Vi ser at det kan bli utfordrende spesielt med tanke på at Helsetunets kjøkken er under rehabilitering og blir midlertidig driftet i annen lokasjon ca. 6 mnd. inn i 2024.

Sykefraværsrefusjonene er estimert med bakgrunn i fraværet i 2023. Refusjonen er budsjettert høyere enn utgiftene til sykefravær. Dette medfører at ansatte i Helse må forvente å bli flyttet mellom avdelinger og tjenester ved fravær.

Med bakgrunn i erfaringstall fra 2023 er oppholdsbetaling Helsetun økt med 1.7 Mill i budsjett 2024.

Følgende budsjettall kan nevnes spesielt:

- Vikarlønn sykefravær : kr 4 965 000,-
- Leasing biler : kr 3 590 000,-
- Leasing multidosesdispensere : kr 1 700 000,-
- Transport av mat fra midlertidig lokasjon : kr 460 000,-
- Distribusjon av hjelpemidler i regi av Vilja as : kr 600 000,-
- Kommunens andel i Fact-team : kr 700 000,-
- Kostnader tvangsvedtak i psykisk helse : kr 400 000,-
- Kjøp av tolketjeneste : kr 100 000,-
- Interkommunal legevakt : kr 3 000 000,-
- Basistilskudd leger : kr 2 700 000,-

- Oppholdsbetaling Eidskog Helsetun : kr 9 700 000,-
- Salg fra Helsetunets kjøkken : kr 2 860 000,-
- Forventet statstilskudd : kr 3 460 000,-
- Refusjoner ressurskrevende tjenester : kr 43 800 000,-
- Refusjon sykefravær : kr 8 970 000,-

Årsverksreduksjonen gjennomført i 2023 opprettholdes så langt som mulig inn i 2024. Se tabell utarbeidet av HR-avdelingen.

Helsetjenesten i Eidskog har gjennom flere år satt et kritisk blikk på egen organisering. Mange tiltak er gjennomført, og pr nå jobbes det målrettet iht. tiltaksområder i Helsepersonellkommissjonens rapport «Tid for handling». Det er vårt mål å skape en hensiktsmessig organisering og samhandlingskjede som bidrar til gode tjenester og en effektiv ressursutnyttelse.

Helse- og omsorgstjenestene har døgkontinuerlig drift. Noe som er både komplisert og krevende. Ved utarbeidelse av turnus må man ikke bare ta hensyn til reglene for arbeidstid i arbeidsmiljøloven og hovedtariffavtalen, men man skal samtidig vurdere kravet til forsvarlighet, pasientsikkerhet og kvalitet som er regulert i helse og omsorgstjenesteloven og helsepersonelloven. Mye tid og ressurser benyttes på ledernivå for å etterleve dette.

Som tidligere år er budsjetttramma meget stram. Det er gjennomført en budsjettering med høy risiko.

Til tross for at enhet for Helse har fått en økning i driftsramma for 2024 vil ikke dette kunne ivareta økninger og endringer av aktivitetsnivå gjennom året.

Budsjettet framstår også i år som svært krevende.

Alle lovpålagte tjenesteområder i Helse videreføres i økonomiplanperioden. Tjenestetilbudet som gis vil være målrettet og tidsbestemt med nødvendige innstramminger relatert til den økonomisk stramme ramma.

Det er ikke avsatt noen ressurser til planarbeid i 2024.

Det er ikke avsatt noen midler i forhold til tiltak som er skissert i rapporten fra Telemarkforskning.

Det har heller ikke vært mulig å avsette midler til tiltak iht. Helse- og omsorgsplanens del 2 kap. 6, s.30.

Fokusområder 2024-2027.

Helse- og omsorgsplanen ble vedtatt høsten 2023, i k-sak 63/22.

I helse- og omsorgsplanen ble det på et faglig og strategisk grunnlag valgt ut en kurs for alle helsetjenestene i Eidskog. Planens hovedmål er å klargjøre hvilke utfordringer Eidskog kommune står overfor og hvilke tiltak som må iverksettes på kort og lang sikt for å utvikle en bærekraftig helsetjeneste.

For budsjett 2024 har vi valgt å sette søkelys på følgende områder i Helse- og omsorgsplanen:

Innsatsområde 1.

Alle brukere i Eidskog skal oppleve en helhetlig og sammenhengende helsetjeneste på tvers av sektorer, avdelinger og tjenestenivåer.

Mål.

Det tilbys rett tjeneste til rett tid, på rett sted og på rett nivå.

Tiltak.

- Ved behov for helsetjenester vurderes først teknologiske og digitale løsninger, hjelpemidler, tilrettelegging i egen bolig, egenmestring, selvstendighet og rehabiliteringspotensiale. Tjenestetilbud skal evalueres kontinuerlig.
- Tjenestebeskrivelsen danner rammen for utførelse av tjenesten.

Virkemiddel for å oppnå mål i budsjettet.

- Tjenestetilbudet blir mer målrettet og tidsbestemt med nødvendige innstramminger relatert til en økonomisk stram ramme.
- Det stilles økte krav til hva innbyggerne må gjøre selv, og vi vil være tydelige på hva kommunen forventer av innbyggerne som skal motta kommunale tjenester.
- Tjenestebeskrivelsen revideres. Tilleggstjenester kjøpes eksternt.
- Vi bistår med råd og veiledning og samarbeider med pårørende og frivillige for at innbyggerne skal klare seg selv best mulig uten kommunale tjenester. Dette iht. kommunens Helsepyramide.
- Velferdsteknologiprojektet og innføring av velferdsteknologiske løsninger i 2023 har bidratt til økt kvalitet og pasientsikkerhet. Fokus på teknologiske løsninger fortsetter inn i 2024.
- Helsepyramidens nivåer skal benyttes aktivt jfr. Helse- og omsorgsplanens del 2 s 15.

Innsatsområde 2.

Kommunehelsetjenesten skal være nær når du trenger den, oppdatert og forberedt på å møte helse- og omsorgsbehovet til en befolkning i endring.

Mål.

Tjenestetilbudet til de som står i fare for å utvikle/har en psykisk lidelse og/eller rusproblem skal være helhetlig og koordinert.

Tiltak.

I tjenestetilbudet til psykisk helse og rus skal det benyttes gruppesamtaler-/aktiviteter for å skape nettverk.

Virkemiddel for å oppnå mål i budsjettet.

- For å styrke og trygge innbyggernes ønske om å klare mest mulig selv, er det viktig med tidlig og tverrfaglig kartlegging.
- Etablere en «investeringstankegang» hvor de tidlige trinnene i en helhetlig innsatstrapp utvikles – utover helsesektoren - for å kunne sette inn tilstrekkelige og riktige ressurser.
- Det etableres tverrfaglige/tverrsektorielle samarbeidsarenaer for å skape et sømløst pasientforløp for brukere innen psykisk helse og rus. NAV og ARA er viktige deltakere inn i et slik samarbeid.
- Gjennom et tettere samarbeid mellom Mulighuset og Frisklivssentralen, skal flere brukere inviteres inn i gruppetilbud. Det vil være en viktig brikke i det tverrsektorielle utøvende arbeidet for sosialt samvær og nettverksbygging for brukere med lidelser knyttet til psykisk helse og rus.
- Helsetunets 1a/ambulant team ivaretar ROP-pasienter både med oppsøkende tjeneste og med tiltak på avdeling Helsetunet 1a. Dette inkluderer også etablering av et nytt kvalitetssystem for å sikre det systematiske kvalitetsarbeidet for denne brukergruppen.
- Vi forventer effekter av FACT-team som ble startet opp høsten 2023.
- Prosjekt «Dette kan du gjøre selv» starter opp i 2024. Linker til selvhjelpsverktøy legges inn som eget tema på kommunens hjemmeside.

For framtidens generasjoner:

I Eidskog får du tjenester basert på helsetjenestens visjon «Trygghet og tillit i alle ledd».

Å rekruttere ansatte med nødvendig kompetanse og videreutvikle kompetansen hos egne medarbeidere vil, foruten økonomi, være en av kommunens største utfordringer i helsetjenesten de neste årene.

Mål.

Attraktiv arbeidsgiver med fokus på å beholde og rekruttere medarbeidere.

Tiltak.

- Organisere helsetjenestene slik at det blir kontinuitet i tjenestetilbudet.
- Helsetjenestene skal jobbe systematisk med kvalitetsforbedring, brukermedvirkning og pasient -og brukersikkerhet.
- Det skal motiveres til å ta i bruk nye arbeidsformer, metoder og teknologi.

Virkemiddel for å oppnå mål i budsjettet.

Følgende prosjekter er iverksatt for å imøtekomme framtidens utfordringer i helsetjenesten:

- Natttjenesten i Eidskog. Kan denne organiseres på en annen måte?
- Oppgaveglidning – en prosess for å sikre kompetanse og kvalitet.
- Som et ledd i prosessen med oppgaveglidning, vurdere ny organisering for bedre utnyttelse av sykepleierkompetansen.
- Tydeliggjøring av helsefagarbeiderens rolle i helse -og omsorgstjenesten.
- Delta som pilot i «Trygghetsstandard for Hjemmebaserte tjenester».
- Delta på kompetanseløft for ledere gjennom «Opplæringsprogram i systematisk styring og ledelse» i regi av Statsforvalter.
- Innføring av fag-lunsj som et prøveprosjekt som kompetanseheving.
- Gjennomføre medarbeiderundersøkelse ila første halvår av 2024.

Antall årsverk

HELSE OG OMSORG	2020	2021	2022	2023
	31.des	31.des	31.des	31. okt
Antall faste årsverk	286,6	291,0	281,0	266,4
Antall midlertidige årsverk	16,2	33,1	22,1	16,2
Sum faste og midlertidige	302,8	324,2	303,1	282,6
Sykefravær	9,7	8,7	9,5	10,5

Tabellen over viser at vi er under 2020-nivå når det gjelder faste og midlertidige årsverk.

Med bakgrunn i demografi og befolkningens helsetilstand kan det ikke forventes årsverksreduksjoner i 2024.

10. Investeringer

Det er lagt inn investeringer som er påbegynt i 2023, samt noen som er vedtatt for 2023, men er bare i oppstartsfasen.

Det er simulert låneopptak 2024-2027 i driftsbudsjettet. Det er mange prosjekter som en trenger tid til å se nærmere på, og prioritering av rekkefølge da også kapasiteten til gjennomføring av prosjektene må vurderes.

Det legges vekt på viktigheten av å bygge, og håndtere investeringen selv. Det for å ha den økonomiske kontrollen selv i kommunen, og det anses økonomisk gunstig at kommunen håndterer finansieringen. I den nåværende økonomiske situasjon, er det viktig å ha den økonomiske kontrollen, og kunne vurdere risikoen innenfor egen økonomi.

Investeringene legger ytterligere press på driften i form av renter og avdrag, og økonomien er følsom for renteøkninger, spesielt i dagens rentesituasjon.

Det er nødvendig at kommunens gjeldsøkning bremses opp, og da må investeringsnivået reduseres. Det legges derfor til grunn en mer moderat investeringsplan i dette budsjettet.

Det er både ønsker og behov for ytterligere midler i investeringsbudsjettet, men vi bør først se på renteøkninger, samt allerede eksisterende kostnader, kontra inntekter i driftsbudsjettet før vi planlegger for mer investeringer.

Etter nye låneopptak og betaling av avdrag er utviklingen i total langsiktig lånegjeld i perioden forutsatt slik:

Tabell Budsjett 2024 (hele tusen)	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Total lånegjeld pr. 31.12	619 704	643 218	654 418	649 068	637 168	620 768
Herav Startlån	102 330	116 012	119 212	122 062	124 562	126 762
Total langsiktig lånegjeld ekskl. Startlån	517 374	527 206	535 206	527 006	512 606	494 006

For ordinær lånegjeld (ekskl. startlån) mottar kommunen rente-/og avdragskompensasjon på ca. 3,3 mill. kr. for å dekke betjening av gjeld knyttet til tidligere utbygging av omsorgsboliger, sykehjem og skoleanlegg i 2024. Kompensasjonen finansierer lån for ca. 22 mill. kr i 2024.

Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5, første ledd

Bevilgningsoversikt - invest. (budsjett) § 5-5	Regnskap 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027
Investeringer i varige driftsmidler	92 552	47 085	42 150	24 400	15 400	14 700
Tilskudd til andres investeringer	0	0	1 000	0	0	0
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	1 515	1 600	1 800	1 850	1 900	1 950
Utlån av egne midler	0	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	0	0	0	0	0	0
Sum investeringsutgifter	94 067	48 685	44 950	26 250	17 300	16 650
Kompensasjon for merverdiavgift	13 286	8 565	8 168	4 400	2 600	2 660
Tilskudd fra andre	67	0	4 000	0	0	0
Salg av varige driftsmidler	653	6 000	0	0	0	0
Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0	0	0	0
Utdeling fra selskaper	0	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	0	0	0	0	0	0
Bruk av lån	77 140	32 548	30 983	20 000	12 800	12 040
Sum investeringsinntekter	91 146	47 113	43 150	24 400	15 400	14 700
Videreutlån	10 903	20 000	10 000	10 000	10 000	10 000
Bruk av lån til videreutlån	10 903	20 000	10 000	10 000	10 000	10 000
Avdrag på lån til videreutlån	5 185	5 996	6 800	7 150	7 500	7 800
Mottatte avdrag på videreutlån	4 269	6 200	6 000	6 300	6 600	6 900
Netto utgifter videreutlån	915	-204	800	850	900	900
Overføring fra drift	0	-1 600	0	0	0	0
Avsetninger til bundne investeringsfond	0	232	0	0	0	0
Bruk av bundne inv.fond	-915	0	-800	-850	-900	-900
Avsetninger til ubundne investeringsfond	0	0	0	0	0	0
Bruk av ubundet investeringsfond	-954	0	-1 800	-1 850	-1 900	-1 950
Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetn.	-1 870	-1 368	-2 600	-2 700	-2 800	-2 850
Fremført til inndekn. i senere år(udekket bel)	1 966	0	0	0	0	0

Bevilgningsoversikter Investering etter § 5-5 andre ledd

	Oppr. Budjett 2023	Budsjett m/endr 2023	Budsjett 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan sum 2024-2027
1. Investeringer i varige driftsmidler							
Administrasjon og Ledelse	3 100	3 100	2 000	4 000	2 000	2 300	10 300
IKT sentralt	3 100	3 100	2 000	4 000	2 000	2 300	10 300
Teknikk, Plan og Miljø	31 985	31 985	34 150	20 400	13 400	12 400	80 350
Energisparetiltak	1 000	1 000	1 000	3 500	4 500	4 500	13 500
Vei/ infrastruktur	4 500	4 500	3 800	3 500	3 000	3 000	13 300
Kommunale bygg, inkl lønn	5 425	5 425	2 400	3 400	3 400	3 400	12 600
Salg av varige driftsmidler	-6 000	-6 000	0	0	0	0	0
Kommunale idrettsbygg	500	500	5 600	6 300	0	0	11 900
Brannvann	0	0	0	1 000	1 000	0	2 000
Brannstasjon	16 060	16 060	0	0	0	0	0
Helsetun	9 000	9 000	21 000	1 200	0	0	22 200
Sentrumsutvikling	1 500	1 500	0	1 500	1 500	1 500	4 500
Barnehagetomt	0	0	150	0	0	0	150
Dagsturhytte	0	0	200	0	0	0	200
Helse- og Omsorg	6 000	6 000	2 000	0	0	0	2 000
Ny teknologi	6 000	6 000	6 000	0	0	0	6 000
Tilskudd fra Husbaneken - utbetales ved avslutning	0	0	-4 000	0	0	0	-4 000
Sum investeringer	41 085	41 085	38 150	24 400	15 400	14 700	92 650
2. Tilskudd til andres investeringer	0	0	1 000	0	0	0	1 000
Oppgradering kirker	0	0	1 000	0	0	0	1 000
3 Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	1 600	1 600	1 800	1 850	1 900	1 950	7 500
Egenkapitalinnskudd KLP	1 600	1 600	1 800	1 850	1 900	1 950	7 500
4 Utlån av egne midler	0	0	0	0	0	0	0
Sum del 1-4	42 685	42 685	40 950	26 250	17 300	16 650	101 150

Kommentarer:

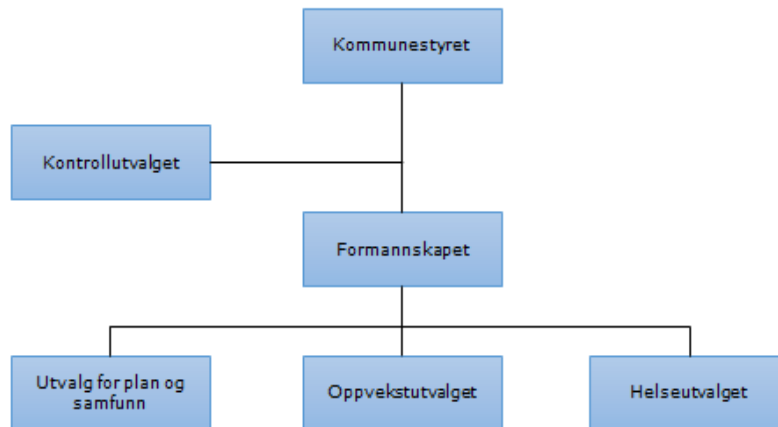
IKT i 2025 inneholder plan om digitalisering av byggesaksarkivet. Energisparetiltak har som formål å redusere framtidige kostnader. Kjøkken Helsetunet er oppjustert i totalsum, samt budsjettert med tilskudd fra Husbanken.

	Regnskap	Budsjett	Budsjett	Budsjett	Budsjett	Budsjett
Anskaffelse og anvendelse av midler	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Anskaffelse av midler						
Inntekter driftsdel (kontoklasse 1)						
Inntekter investeringsdel (kontoklasse 0)	14 007	14 565	12 168	4 400	2 600	2 660
Innbetalinger ved eksterne finanstransaksjoner	111 701	64 381	46 983	36 300	29 400	28 940
Sum anskaffelse av midler	125 708	78 946	59 151	40 700	32 000	31 600
Anvendelse av midler						
Utgifter driftsdel (kontoklasse 1)						
Utgifter investeringsdel (kontoklasse 0)	92 085	47 085	43 150	24 400	15 400	14 700
Utbetaling ved eksterne finanstransaksjoner	51 551	70 401	18 600	19 000	19 400	19 750
Sum anvendelse av midler	143 636	117 486	61 750	43 400	34 800	34 450
Anskaffelse - anvendelse av midler	-17 928	-38 540	-2 600	-2 700	-2 800	-2 850
Endring i ubrukte lånemidler	-11 043	0	0	0	0	0
Endring i regnskapspr. som påvirker AK Drift	0	0	0	0	0	0
Endring i regnskapspr. som påvirker AK Inv.	0	0	0	0	0	0
Endring i arbeidskapital	-28 971	-38 540	-2 600	-2 700	-2 800	-2 850
Avsetninger og bruk av avsetninger						
Avsetninger	2 052	1 418	0	0	0	0
Bruk av avsetninger	32 418	2 300	2 600	2 700	2 800	2 850
Til avsetning senere år	1 966	0	0	0	0	0
Netto avsetninger	-32 332	-882	-2 600	-2 700	-2 800	-2 850
Int. overføringer og fordelinger						
Interne inntekter mv	23 250	1 600	0	0	0	0
Interne utgifter mv	23 250	1 600	0	0	0	0
Netto interne overføringer	0	0	0	0	0	0

Vedlegg

Politisk organisering:

Administrativ organisering:

